

Altinget: magasin

EFTERÅR 2014

PRIS 110 KR.

Hvem er den rigtige Mette?

Portræt af
en kronprinsesse

STORT TEMA:

Magten

Departementschef:
OK med kritisk fokus

Hvilke ministre styrer de
sociale medier?

Blå blok over sig

Rangliste over ministerier
og departementschefer

TRYGHHED OG TILLID

det er muligt

Indhold

TEMA: MAGTEN I PARTIERNE

- Blå blok øver sig på magten** 6
- Koordinationsudvalget er DF's magtcentrum** 8
De har magten i DF efter Pias afgang
- Venstre holder vejret** 12
Hvem er Løkkes støtter. Og hvor står Kristian Jensen?
- Partitoppen tager magten** 16
- Idealist på rejse mod magten** 20
Portræt af Mette Frederiksen
- En politisk dronning rykker til Bruxelles** 26
Portræt af Margrethe Vestager
- Den dygtige duo** 30
Kan Østergaard og Sofie Carsten Nielsen løfte arven?
- Analyse: SF på vej op fra Hades** 32

TEMA: MAGTEN I REGERINGEN

- De inderste magtcirkler** 36
Sådan arbejder regeringens magtfulde udvalg
- Facebook-ministeren** 38
Hvilke ministre er bedst på sociale medier?

TEMA: MAGTEN I MINISTERIERNE

- Økonomiske ministerier sidder på magten** 42
De stærke ministerier – og de resultatskabende departementschefer
- "Vi skal kunne tåle kritisk fokus"** 46
Stort interview med departementschef Sophus Garfiel
- Embedsmænd bør prøve kræfter i det private** 50
- Nye trut i karriere-klarinetten** 52
Hegelund og Mose-analyse om Finansministeriets nye chef
- Tåget fortælling om konkurrencestatens ophav** 54
Boganmeldelse af Ove Kaj Pedersens seneste bog
- Topdiplomat efterlyser mod hos danske politikere** 56
Interview med Poul Skytte Christoffersen

ALTINGET
Frederiksholms Kanal 20
1220 København K
Tlf. 3334 3540
adm@altinget.dk

© Altinget: magasin er udgivet af
netavisen Altinget

**ANSVARSHAVENDE
CHEFREDAKTØR**

Rasmus Nielsen

MAGASINREDAKTØR

Mads Bang

REDAKTION

Ole Toft
Anders Jerking
Erik Holstein
Jørgen Skadhede
Morten Øyen Jensen
Klaus Ulrik Mortensen
Per Bang Thomsen
Kasper Frandsen
Mads Bang
Hjalte Kragestein
Sine Riis Lund
Kim Rosenkilde Nielsen
Rikke Albrechtsen
Anne Justesen
Michael Hjøllund
Lise-Lotte Skjoldan
Kasper Kaasgaard
Maria Hjort Jakobsen

KLUMME

Susanne Hegelund
Peter Mose

RESEARCH

Christian Mølgaard
Anne Justesen
Nikolaj Lægaard Simonsen
Anne Hauge
Camilla Kongsted
Ditte Dalgaard
Mads Færch
Sidney Bakar

**SALG, PRODUKTION OG
DISTRIBUTION**

Jesper Skeel
Christoffer Reimer Jensen
christoffer@altinget.dk

GRAFISK DESIGN OG LAYOUT

Scandinavian Branding A/S

ANNONCESALG

Oskar Herrik Nielsen
oskar@altinget.dk
Tlf. 3535 1010

Altinget: magasin er beskyttet af
dansk lov om ophavsret. Hel eller
delvis kopiering, anden gengivelse
eller videreanvendelse af mate-
rialet må kun ske efter aftale med
Altinget. Det er herunder ikke tilladt
at videredistribuere materialet elek-
tronisk via e-mail.

FOTOS

Forside: Søren Svendsen/Scanpix

- 5: Rasmus Flindt Pedersen
- 6: Folketinget
- 7: Folketinget
- 8: Jens Nørgaard Larsen/Scanpix
- 10: Folketinget, privat
- 13: Rasmus Flindt Pedersen
- 14: Rasmus Flindt Pedersen
- 15: Pressefoto Region Syddanmark,
Venstre, Landbrug & Fødevarer,
Altinget, Jens Nørgaard Larsen/
Scanpix
- 17: Carsen Lundager/Dansk
Folkeparti
- 18: Nils Meilvang/Scanpix
- 20: Pressefoto Beskæftigelses-
ministeriet
- 22: Jakob Dall/Scanpix
- 23: Claus Bech Andersen/Scanpix
- 24: Pressefoto Beskæftigelses-
ministeriet
- 27: Pressefoto Nicolai Perjesi
- 29: Pressefoto Nicolai Perjesi
- 31: Altinget
- 32: Bjarke Johansen/SF
- 34: Jonas Skovbjerg Fogh/Scanpix
- 39: Lars Svankjær /Fødevarer-
ministeriet
- 42: Helle Moos/Erhvervs- og
Vækstministeriet
- 46: Rasmus Flindt Pedersen
- 48: Rasmus Flindt Pedersen
- 50: Rasmus Flindt Pedersen
- 52: Stig Stasig/Finansministeriet,
privat
- 57: Wikipedia

Kære læser

Velkommen til Altinget : magasin - det halvårlige mødested for alle Altingets abonnenter på tværs af portaler samt for deltagere i partiernes landsmøder.

Den politiske sæson er sandelig skudt i gang – ikke mindst med to partileder-skift i august og ændring i toppen af regeringen.

Jo, det går hurtigt i dansk politik. Personer skiftes ud. Magtalliancer smedes. Medvind slår om i modvind. I dette magasin ser vi nærmere på magten i partierne og i ministerierne. Hvem er Kristian Thulesen Dahls fortrolige? Hvem bakker op om Løkke? Og hvordan har Mette Frederiksen forandret sig i de seneste år?

Vi ser også på magten i ministerierne. Hvilke ministerier er stærke? Og hvilke departementschefer er dygtige til at skaffe resultater? Endelig giver Økonomi- og Indenrigsministeriets øverste chef, Sophus Garfiel, i et stort interview et sjældent indblik i, hvilke krav der stilles til moderne embedsmænd.

Også på Altinget går det hurtigt for tiden. Vi har åbnet to nye portaler om henholdsvis justitspolitik og embedsværk. Er du nysgerrig, så prøv dem gratis i 14 dage. Vi har desuden netop åbnet et søstermedium, Altinget.se. Redaktionerne i de to EU-lande kan ikke mindst gavne hinanden på europastoffet til glæde for læserne.

Vi satser også på at møde flere af jer faste abonnenter til fire konferencer i efteråret, ligesom vi næste år til Folkemødet byder velkommen på "det politiske hotel" Grønbechs i Allinge. Vi kalder det under ét for Altinget : live.

Lige i starten af oktober uddeler Altinget igen sin årlige Ting-Prisen for god kommunikation. Alle tre nominerede kommer i år fra samme parti!

Men først og fremmest har vi travlt med den daglige journalistik, som vi håber, at du har gavn af.

Tak til Scandinavian Branding, som har hjulpet med design og layout af dette magasin.

God læselyst

Rasmus Nielsen
Udgiver

Blå blok over sig på magten

Ugentlige møder i blå blok skal sikre fred og fordragelighed frem mod valget og gode relationer til tiden med magten. Målet er at undgå de fejl, som man stadig kæmper med i rød lejr. Øvelsen er en svær balancegang mellem profilering og sammenhold.

Da Venstres formand og statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) på valgnatten i 2011 havde erkendt sit nederlag, blev det i samme åndedrag fulgt op af et løfte om at tage magten igen efter næste valg. Nøglerne til Statsministeriet var nemlig kun til låns.

Løkke konkluderede hurtigt, at en central ingrediens til at vinde magten tilbage er sammenhold i blå blok. Analysen var ikke mindst belært af den nedsmeltning, som S-SF oplevede under valgkampen, hvor der var så meget panik, at SF på selve valgdagen advarede mod at stemme på den kommende regeringspartner – De Radikale.

Løkke eksekverede hurtigt efter valget, og partispidserne i blå blok nåede derfor allerede at stikke hovederne sammen i statsministerboligen på Marienborg, inden Helle Thorning-Schmidt officielt var dansk statsminister.

Det møde har sidenhen udviklet sig til et form for koordineringsudvalg i blå blok med faste møder hver tirsdag kl. 10 på Løkkes kontor på Christiansborg – en gang imellem hjemme hos Løkke med god mad og en mere løssluppen stemning.

Der er tale om de absolutte partispidser med Lars Løkke Rasmussen for bordenden, flankeret af Kristian Jensen (V) og Claus Hjort Frederiksen (V). Dansk Folkeparti stiller med Kristian Thulesen Dahl (DF) og Peter Skaarup (DF). Konservative med Søren Pape Poulsen (K) og Brian Mikkelsen (K), mens Anders Samuelsen (LA) og Simon Emil Ammitzbøll (LA) holder den liberalistiske fane højt.

Ret skytset mod regeringen

Derudover mødes en gruppe af partiernes pressefolk og rådgivere tirsdage kl. 14. Det er den politiske gruppe, der træffer beslutninger, mens kommunikationsgruppen eksekverer eventuelle aftaler.

Møderne handler både om dag-til-dag-koordinering, om at undgå uenigheder i valgkampen, men også om at sikre et godt arbejdsklima i blokken, efter man har taget magten.

Oftest handler det om, at partierne fortæller hinanden om kommende udspil, og at Venstre fortæller, at man nu skal huske at rette skytset mod regeringen.

Gode relationer

Det hører til undtagelsen, at samarbejdet fører til egentlige forhandlinger, som munder ud i fælles udspil. Dog skrev partierne en fælles kronik op til finanslovforhandlingerne, hvor man blev enige om fire pejlemærker for fremtiden.

Partierne er enige om, at det ikke giver meget mening at forhandle om store fælles valgoplæg frem mod valget. Især ikke hvor der er væsentlig uenighed. Nogle partier ser stort behov for frihed til store armbbevægel-

ser, mens andre lægger vægt på, at det først giver mening at forhandle de store knaster, når man ved, hvordan mandaterne falder.

I stedet handler tirsdagene hos Løkke mestendels om, at man i god tid skaber forståelse for hinandens omme punkter, så man undgår unødige konflikter under valgkampen. Perspektivet er også mere langsigtet, fordi det handler om at skabe gode relationer, til den dag magten skal effektueres. Kompromisser bliver sim-

sen for to partier, som har brug for profilering frem mod valget. Det var da heller ingen tilfældighed, da man i sommer så netop de to partier i intern krig, efter at Samuelson havde langet ud efter Konservative. Der er næppe nogen tvivl om, at de to partier vil være mest tøvende over for fælles udspil, der udviser profilen.

Læren fra rød lejr

Logikken i blå blok er drevet meget af, hvad man opfatter som skræmmeeksemplet fra rød lejr. Faktisk var

ste års tid frem mod valget, efter S og SF var enige om skitsen for et kommende regeringssamarbejde. Margrethe Vestager og Morten Østergaard var nu med, ligesom de tre partiers toprådgivere også holdt fælles møder.

Respekten skulle koldstartes

Samarbejdet bar dog mest præg af orientering og skabte ikke den gode relation, som man taler om i blå blok. Radikale oplevede mere møderne som voksenmobning, hvor S-SF pra-

pelthen lettere, hvis man godt kan lide og respekterer hinanden.

V har mest brug for ro

Det er Løkke, der satte samarbejdet i gang, og det er da også Venstre, der har klart den største interesse i at holde ro på den blå bagsmæk: Partiet har ikke samme behov for at køre solo som resten af flokken. Partiet har statsministerkandidaten, så derfor er man per definition et relevant parti for vælgerne, lyder det.

Hos Socialdemokraterne taler man i disse dage om, at der er to mennesker, der kan gå på vandet. Den ene er Jesus, og den anden er Kristian Thulesen Dahl. Det faktum, at DF står til kæmpe indflydelse, hvis magten tipper, betyder, at Dansk Folkeparti også har særlig interesse i at holde balladen på et minimum.

Det er mere tvivlsomt, hvor helhjertet Anders Samuelson og Søren Pape Poulsen vil gå efter ro. De står i spid-

Helle Thorning-Schmidt ligesom Løkke indstillet på, at ro var afgørende for en valgsejr, efter man i 2007 igen havde tabt til Anders Fogh. Men hun greb det helt anderledes an.

S valgte at samle en stærk akse mellem S og SF, mens Radikale og Enhedslisten ikke var tiltænkt en væsentlig rolle. Som bekendt førte den analyse til, at S-SF allerede lang tid før valget begyndte at finde fælles fodslag på tre afgørende uenigheder: Skat, økonomi og udlændinge.

Rød bloks koordineringsudvalg bestod af Ole Sohn, Henrik Sass Larsen, Bjarne Corydon og Thor Möger, der havde faste møder, men til forskel fra blå blok blev der her forhandlet på livet løs. Helle Thorning-Schmidt og Villy Søvndal deltog også i ny og næ.

Der blev aldrig tale om møder mellem alle fire røde partier, men Radikale blev regelmæssigt inddraget det sid-

lede af, hvor meget vælgerne og Enhedslisten elskede Fair Løsning.

Der er bred enighed i rød blok om, at tilliden mellem de tre regeringspartier var så dårlig, da magten skiftede, at respekten for hinanden skulle koldstartes. Og at den dårlige relation i årene op til valget er en afgørende årsag til de mange konflikter, som har præget regeringen, hvor SF i sidste ende måtte træde ud.

Enhedslisten blev nærmest ikke inddraget og mødtes kun med S og SF omkring fire gange det sidste år op til valget. Det handlede ikke mindst om, at den første finanslov, der ville ligge kort efter valget, var klappet rimeligt af.

Som en af få ting lykkedes den del af forberedelserne faktisk for den røde lejr. ■

Koordinations- udvalget

Dansk Folkeparti har formaliseret partiets magtstruktur i et nyt udvalg, hvor Thulesen omgiver sig med fire helt centrale personer. Pia Kjærsgaard styrer ikke fra kulissen, men har reelt forladt partiets ledelse.

er DF's magtcentrum

Hos det strømlinede og topstyrede Dansk Folkeparti behøver man ikke grave under overfladen for at finde ud af, hvem der i virkeligheden sidder med magten. Der skal hverken afstemmes med kaffeklubber eller uformelle alliancer, når de vigtigste beslutninger skal tages. Det er partiets interne koordinationsudvalg – og i mindre grad gruppebestyrelsen – der bestemmer.

Dansk Folkepartis koordinationsudvalg blev oprettet kort efter, Kristian Thulesen Dahl afløste Pia Kjærsgaard som formand for to år siden. Udvalget har to afgørende funktioner:

Dels skal det tage de langsigtede strategiske diskussioner, f.eks. om prioriteringerne i næste valgkamp eller partiets rolle under en ny Løkke-regering. Og dels skal man reagere på de akutte dag-til-dag-sager, hvor taktikken i medierne skal lægges.

Fembanden

Koordinationsudvalget har naturligvis Kristian Thulesen Dahl for bordenden, og blandt de andre medlemmer er DF's gruppeformand Peter Skaarup og udenrigsordfører Søren Espersen. Alle har været i DF's indercirkel i mange år.

Derudover er partiets EU-stjerne Morten Messerschmidt med i det magtfulde udvalg. Det var afgørende for Messerschmidt at komme med i partiets ledelse, hvis han skulle tage fem år mere i Bruxelles. Af praktiske årsager deltager Messerschmidt dog lidt *on and off* i koordinationsudvalget.

Det femte medlem er pressechef Søren Søndergaard, der har et virkeligt stærkt netværk på Christiansborg. Søndergaard har gradvist fået en stadig mere fremtrædende plads i DF, og han kan ofte optræde som djævelens advokat i et parti, hvor konsensus ellers er herskende.

Koordinationsudvalget har et ugentligt mandagsmøde, der ofte holdes som telefonmøde. Her lægger man blandt andet linjen i forhold til tirsdagens faste møde mellem topolitikerne fra de fire blå partier. Betydningen af DF's koordinationsvalg ses ikke kun af udvalgets opgaver, men også af personsammensætningen. De fem medlemmer er simpelthen de vigtigste i DF lige nu.

Pias rolle

Den tidligere leder Pia Kjærsgaard har stadig en særstatus som partiets egentlige stifter. Til overraskelse for nogle har Kjærsgaard overholdt beslutningen om også reelt at forlade ledelsen, den dag hun stoppede som parti-formand.

I den første tid efter sin afgang var det ikke let for den mangeårige leder at se de andre gå til ledelsesmøde – uden hende. Det krævede en vis tilvænning. Men hun har koncentreret sig om sin post som værdiordfører, og Pia Kjærsgaard sidder ikke som grå eminence, der styrer fra kulissen.

Man skal ikke forvente, at Kjærsgaard vil holde sig tilbage, hvis hun bliver lodret uenig med den nye DF-ledelse, men med DF's fremgang de sidste par år, har der hidtil ikke været grundlag for kontroverser. Pia Kjærsgaard er stadig i tæt kontakt med Søren Søndergaard, derimod taler hun ikke længere så meget med Kristian Thulesen Dahl.

Andet geled

Ud over koordinationsudvalget har Dansk Folkeparti på linje med andre partier en ledelse af folketingsgruppen. Her er Thulesen Dahl, Skaarup og Espersen gangangere fra koordinationsudvalget. Derudover er udlændingeordfører Martin Henriksen og socialordfører Karin Nødgaard med her.

Martin Henriksen regnes efterhånden for driftssikker af partiledelsen, selvom han startede sin folketingskarriere med et par skæverter, hvor forslaget om mere "seksuel afholdenhed" blandt unge stadig fremkalder skæve smil.

Karin Nødgaard er vellidt i partiet, og så er hun datter af Pia Kjærsgaards gamle væbner, Poul Nødgaard, der var med til at stifte partiet. Dertil kommer, at DF efter Kjærsgaards afgang mangler kvinder i partitoppen. Men Karin Nødgaard er ikke en tung spiller, og hverken hun eller Martin Henriksen har samme indflydelse som de fem medlemmer af koordinationsudvalget.

Søren Søndergaard og personalechef Jeanie Nørhave er med som observatører i gruppebestyrelsen.

Afstemte roller

Der er større kontinuitet i Dansk Folkepartis ledelse end hos de fleste af Folketingets andre partier. Thulesen Dahl var med til at stifte Dansk Folkeparti, Skaarup var DF's første sekretariatschef, og Søren Espersen er tidligere pressechef. Alle har på linje med Pia Kjærsgaard startet deres karriere i Fremskridtspartiet.

Gennem størstedelen af Pia Kjærsgaards formandstid var Thulesen, Skaarup og Espersen hendes tætteste væbnere. De sad alle i gruppebestyrelsen, dengang den var det vigtigste formelle organ. Deres roller er afstemt. Der er ikke kronprinsstridigheder i Dansk Folkeparti, og efter de første tumultariske år er hyppigheden af eksklusioner reduceret.

I stram snor

Dansk Folkepartis stramme topstyring er løst en smule med Thulesen ved roret, selvom størstedelen af folketingsgruppen stadig kun har meget begrænset indflydelse. Thulesens ledelsesstil beskrives som mere lyttende end Kjærsgaards, og fagordførerne har fået lidt mere spillerum. Dog er det stadig sådan, at er en sag vigtig for DF eller Thulesen, så holdes ordføreren i et jerngreb af parti-formanden. Det er især her Dansk Folkepartis optræden i Folketinget adskiller sig fra andre partiers.

Topstyringen er rasende effektiv, så længe man har ubestridte ledere som Kjærsgaard og nu Thulesen, og så længe pilen peger opad, som den har gjort i størstedelen af partiets levetid.

Spørgsmålet er så, hvordan DF vil håndtere en situation, hvor lederen træffer uheldige beslutninger, der bliver uenighed i ledelsesgruppen, og vælgerne fosser ud af stemmeboksen. Risikoen er i hvert fald, at partiet længe kan blive fastlåst på en skæv bane, fordi man mangler den korrigerende faktor, medlemsdemokratiet også kan være. ■

DF's boblere

ANDERS PRIMDAHL VISTISEN

Landsformand for Dansk Folkepartis Ungdom siden 2012, blev i maj valgt ind i Europa-Parlamentet i kølvandet på Morten Messerschmidts *landslide victory*. Vistisen er nært knyttet til Messerschmidt, og flere ser ham som en yngre udgave af denne. Anders Vistisen er kun 26 år, men han er allerede stærk på en talerstol. Det demonstrerede han ved Dansk Folkepartis årsmøde i 2013, hvor han holdt en medrivende tale om befolkningsseksplosionen i Egypten. Men i forhold til medierne blev budskabet tabt på gulvet, fordi Vistisen valgte at illustrere den drastisk voksende befolkning med sten, han smed ned i ... en affaldssæk. Vistisen skal med andre ord styre sine provokationer, men i DF-ledelsen forventer man, at han vil lære det efterhånden.

MARTIN HENRIKSEN

DF's udlændingeordfører er som medlem af gruppeledelsen allerede formelt placeret i næste geled. Martin Henriksen er efterhånden blevet stærk i argumentationen og nyder tillid i DF's ledelse. Hans offentlige fremtræden præges dog af en noget brysk udstråling. Den 34-årige Henriksen er meget kongetro og meget konservativ på en helt igennem gammeldags måde. Martin Henriksen havde i starten Søren Krarup som forbillede, men er efterhånden blevet mindre firkantet.

RENÉ CHRISTENSEN

René Christensen er på linje med Martin Henriksen et eksempel på, at DF's andet geled er blevet stærkere. For ikke så mange år siden var der en verden til forskel på kvaliteten af DF's ledelse og menige folketingsmedlemmer, men den er udjævnet noget. Den 43-årige automekaniker og efterskolelærer René Christensen har på sin egen stille måde gjort et solidt arbejde som finansordfører.

PETER KOFOD POULSEN

Den 24-årige Peter Kofod har fulgt Vistisen gennem mange år i DFU, og Kofod beskrives som Vistisens "wingman". Men Kofod kan også selv. Han sidder i byrådet i Haderslev, hvor han trods sin unge alder er formand for Socialudvalget, og han er medlem af regionsrådet i Region Syddanmark. Kofod har klassiske DF-mærkesager som udlændingepolitik, EU og sundhed, og selvom han er ukendt i offentligheden, har han fået en høj stjerne i toppen af partiet.

FLEX FUNDING

Vækstpakken der virker: En seriøs udfordrer til bankerne

Danmarks første online crowd-funding virksomhed, **Flex Funding**, er nu klar med tilbud om lån til konkurrencedygtige priser til små og mellemstore virksomheder og højere renter til bankkunderne.

Flex Funding er en online auktion for penge, hvor private låner direkte til virksomheder i Danmark. Vi matcher virksomheder, som søger om lån, med långivere. Der er ingen mellemænd, ingen banker og ingen skjulte gebyrer. Det er en meget bedre forretning for både virksomheder der søger om lån og bankkunder med penge på kontoen.

Lige siden bankerne blev ramt af finanskrisen, har de fortalt os, at de vil låne igen til virksomheder og nye jobs, at de har penge at låne ud, og at de er kommet over krisen. Men på trods af alle disse tomme løfter sidder de små og mellemstore virksomheder stadig uhjælpeligt fast i kreditklemmen. De kan ikke låne penge, så de kan skabe vækst og jobs til gavn for os alle.

Bankerne er finansdirektørernes største frygt. En ubehagelig kreditklemme. Og ifølge tidsskriftet *Finans/Invest* er der noget om frygten. Bankerne har udnyttet krisen og sendt renten i vejret og scorer dermed for store summer på deres kunder. I **Flex Funding** kan virksomhederne stole på renten og lånevilkårene i hele lånets løbetid, så de undgår alt besværet og alle bekymringerne.

Beregn selv på flexfunding.com

Flex Funding A/S er en finansiel virksomhed stiftet af Henrik Vad, som også er aktionær og adm. direktør i virksomheden. Henrik Vad har en mangeårig karriere som direktør i skandinaviske banker og finansielle virksomheder, herunder 17 år som adm. direktør i svenske Skandiabanken, som han etablerede og udviklede til Danmarks største internetbank. Henrik Vad er cand.jur. fra Københavns Universitet.

Læs mere på flexfunding.com

Venstre holder vejret

Efter forsommerens dramatiske opgør trives mod-sætningerne fortsat i Venstre. Ledelsen har i fatal grad mistet prestige, og magtkampen har gjort spørgsmålet om Løkses efterfølger helt åbent.

Det ser pænt ud på overfladen, men der er ikke meget realitet i det.

Venstres "forenede formandskab" med formand Lars Løkke Rasmussen og næstformand Kristian Jensen skulle i et harmonisk parløb lede partiet, men den tandem har mest symbolsk karakter.

Kristian Jensen kan få lov til at turnere med Løkke og smile og trykke hænder med baglandet, men bag facaden er næstformandens rolle ikke ændret synderligt.

Lars Løkke gør stadig, hvad der passer ham, Løkses egne favoritter spiller en større realpolitisk rolle end Jensen, og næstformandens informationsniveau er fortsat ikke optimalt.

Det forenede formandskab var ellers Kristian Jensens trøstpræmie efter det højdramatiske hovedbestyrelsesmøde i Odense, hvor Løkke med det yderste af neglene reddede sit politiske liv.

Den daglige ledelse i partiet håndteres på møder mellem Løkke, Jensen, politisk ordfører Inger Støjberg, finansordfører Peter Christensen (PC),

gruppens næstformand Hans Christian Schmidt, gruppesekretær Lars Christian Lilleholt og den erfarne strateg Claus Hjort Frederiksen.

Fra embedsmandsside deltager Løkke-rådgiver Christian Hüttemeier, pressechef Niels Th. Dahl, stabschef Jacob Bruun Christensen i ledelsesmøderne – og partisekretær Claus Søgaard-Richter, der på rekordtid er blevet en meget omstridt skikkelse i Venstre. Man skal bemærke, at Kristian Jensen ikke har en eneste af sine støtter i ledelsen, mens PC, Lilleholt og Støjberg alle er blandt Løkses vigtigste støtter.

Men også i kulisserne har Løkke sikre støtter, og særligt "klyngen" omkring udenrigsordfører Søren Pind har en vigtig uformel rolle i Venstres politikudvikling under Løkke. Ud over Pind deltager her Pinds mangeårige væbner Martin Geertsen, Peter Christensen, Sophie Løhde samt Jakob og Karen Ellemann-Jensen.

De mest hårdtarbejdende Løkke-støtter viste sig dog at være Lars Chr. Lilleholt, Troels Lund Poulsen og Jacob Jensen fra folketingsgruppen, der sammen med Carl Holst og Lars Krarup fra baglandet delte de 132 hoved-

bestyrelsesmedlemmer mellem sig og ringede rundt for at sikre opbakning til Løkke inden skæbnemødet i Odense.

Imens viste Hans Christian Schmidt sig ligeledes som en stabil Løkke-støtte, der med sit store netværk i Venstre også regnes for at være en af de afgørende brikker bag, at partiformanden stadig hedder Løkke.

"Da vi sad til hovedbestyrelsesmødet, vidste vi godt, at det ville blive med det yderste af neglene. Havde Kristian Jensen ikke bakket ud, så var det kun omkring to stemmer, der skulle flyttes, før vi ville tabe, og Venstre skulle ud i et ekstrordinært landsmøde om formandsposten," siger en Løkke-støtte fra hovedbestyrelsen.

Venstres frygt for magtkampe

Venstres stærke mand, tidligere partisekretær og finansminister Claus Hjort Frederiksen, forblev i forløbet loyal over for Løkke. Han markerede sig dog også i medierne med bemærkningen om, at han så næstformandsposten som en "naturlig læreplads", altså en blåstempling af Kristian Jensen som efterfølger. Hjort regnes dog først og fremmest som lo-

yal over for Venstre og en klar abonnent på tesen om, at interne krige kun skader partiet. Sådan som det har været tilfældet med Konservatives borgerkrige op gennem 1990'erne.

Sidst Venstre var ude i et rigtigt kampvalg, var tilbage i 1998, da Lars Løkke Rasmussen blev næstformand. Dengang blev Løkke udfordret af Peter Brixtofte og Eva Kjer Hansen. De blev dog begge slået af den daværende amtsborgmester fra Nordsjælland, der havde sin gode ven, nuværende regionsformand Carl Holst, som sin kampagnechef i kampen om næstformandsposten.

Og i Venstre er man pinlig opmærksom på, hvad splittelse i et parti kan medføre. Da Uffe Ellemann-Jensen overlod magten til den nye formand Anders Fogh Rasmussen og næstformand Lars Løkke Rasmussen, brugte han dele af sin afskedstale til at påpege, hvor dræbende kampvalg kan være for et parti:

"Det er afgørende vigtigt, at man kan fungere sammen – og have tillid til hinanden. Det er forklaringen på, at Venstre ikke har haft de opslidende indre slagsmål, der har plaget andre

partier. Og sådan skulle det gerne blive også i fremtiden," sagde Ellemann-Jensen i sin tale.

Jensens støtter

I Venstre er det også tradition, at næstformanden arver formandsposten. Op til sommerens ekstraordinære hovedbestyrelsesmøde har der heller ikke været den store tvivl om, at næstformand Kristian Jensen skulle arve formandsposten, den dag Løkke stopper. Men det er der nu. Kristian Jensen har flittigt i sin periode som næstformand plejet baglandet, hvor han er populær. Han er kendt som arbejdsom og markant mere ordentlig end partiets nuværende formand.

Kristian Jensen er også den slags Venstrepolitiker, der gerne lægger afstand til Dansk Folkeparti og ser muligheder i globaliseringen – og ikke de mange bekymringer, der har det med at være toneangivende på Christiansborg. Læs bare hans bog "Hurra for globaliseringen" fra 2003, hvor credoet er, at det ikke er globaliseringen, der er problemet, men frygten for den.

Hans klassiske liberalisme og popularitet er bare ikke lige så udtalt i fol-

ketingsgruppen. Og at han valgte ikke at føre kniven, da Løkke ellers var i knæ, er blevet set som et svaghestegn og har helt åbnet muligheden for, at han ikke skal være Løkkearvtager.

"Det har da gjort det vanskeligere at vide, om han kan stå distancen, når det gælder. Og når man begynder at tvivle på, om folk kan stå distancen i politik, så mister de ualmindelig meget indflydelse," fortæller en kilde fra Venstres hovedbestyrelse, som støttede Kristian Jensen.

Den tidligere politiske ordfører Ellen Trane Nørby regnes for en af hans mest loyale støtter. Hun var en af de eneste fra folketingsgruppen, der var inviteret med til Kristian Jensens 40-års-fødselsdag i 2011. Det blev også noteret af Løkke-støtter i folketingsgruppen, at hun nærmest talte sort, da man på et gruppemøde diskuterede muligheden for en afstemning om Løkke. Noget som af nogle blev tolket som illoyalt over for Løkke, og som en subtil støtte til Kristian Jensen.

Andre, der bakker op om Kristian Jensen i gruppen, er de unge Karsten Lauritzen og Mads Rørvig samt ægte-

parret Torsten og Louise Schack Pedersen og Kim Andersen. Til nogen udstrækning er der også opbakning fra Preben Bang Henriksen, mens Kristian Pihl Lorentzen presset af sit Viborg-bagland også støttede Kristian Jensen i de ophedede dage i juni. Der er dog en anerkendelse af, at Pihl Lorentzen er meget loyal over for Venstre og ikke har en stærk modstand mod Løkke, men mere "blev fanget i spillet".

En af dem, som orkestrerede spillet i baglandet for at vælte Lars Løkke Rasmussen, var europaparlamentariker Jens Rohde, der også hurtigt var ude at pege på Kristian Jensen som ny formand i medierne.

De sociale klubber

Som noget relativt nyt har Venstres folketingsgruppe fået nogle interne netværk, der er blevet sammenlignet med Socialdemokraternes kaffeklubber. Mens Socialdemokraternes netværk nærmest er institutioner i partiet, er Venstres dog noget mere uformelle.

S-kaffeklubberne har hver især en ideologisk fællesnævner - og handler normalt som sammentømrede enheder, når det gælder besættelse af centrale ordførerposter og formandsvalg. Anderledes er det med Venstres klubber, der i højere grad er sociale og indrettet efter, hvem man har været i Venstres Ungdom med.

Den største klub i Venstre er Hans

Christian Schmidts Klub 19, der består af en række lidt ældre mandlige folketingsmedlemmer. Det er mest en social klub, hvor man for eksempel for nyligt har været på ekskursion til Jylland med ægtefællerne. I formandsopgøret viste klubben sig ude af stand til at tale med én stemme. Klub 19's Hans Christian Schmidt og Lars Christian Lilleholt er klare Løkke-støtter.

Men andre i klubben, som Eyvind Vesselbo, Preben Bang Henriksen og Kim Andersen har været nogle af de skarpeste kritikere i folketingsgruppen af partiformanden. Senest valgte Eyvind Vesselbo også at gå imod partiledelsen og Venstres nye udlændingudspil.

Endnu mere broget ser det ud i klubben af yngre folketingsmedlemmer med Karsten Lauritzen, Jakob Engel-Schmidt og Mads Rørvig i spidsen. Denne gruppe består af 10-11 folketingsmedlemmer, men det tal inkluderer også folk som Søren Pind og Martin Geertsen. Her findes altså også både støtter og modstandere af Kristian Jensen, ligesom der er meget forskellige vurderinger af Løkkes mulighed for igen at blive et aktiv for partiet.

Den næste formand

Opstår endnu en bilagssag for Løkke inden valget, er det blevet svært at forestille sig, at han vil overleve som formand. Endnu en bog om Løkke udkommer i efteråret, og spekulationer-

ne går allerede på, hvad den kan indeholde af nyheder.

Dog er der også en anden logik, der tilsiger, at jo tættere vi kommer på valget, des mere sikkert sidder han. Sidder Løkke helt ind til valget og vinder Statsministeriet tilbage, har flere sågar tiltro til, at han kan rejse sig og faktisk sidde de 10 år, en normal Venstre-formand sidder. Han har trods alt allerede siddet i fem.

Skal Venstre ud i et formandsopgør inden valget, har Kristian Jensen stadig gode chancer, han er jo det naturlige valg som næstformand. Stærke kræfter i partiet har dog dømt ham ude og mener, det definitivt skete, da han alligevel ikke ville tage tøjlerne for partiet på hovedbestyrelsesmødet i juni. Disse folk peger på, at Søren Gade allerede er blevet spillet ind en gang, og i dag vil være en endnu mere seriøs udfordrer.

En anden udfordrer kan meget vel blive regionsformanden i Syddanmark Carl Holst. Han er ovenpå det dramatiske formandsopgør blevet folketingskandidat og er meget vellidt i Venstres bagland og i Venstres folketingsgruppe. Han er ikke kendt i den brede offentlighed, men får han et stærkt valg til Folketinget, er der mange i Venstre, der forventer, Holst kan komme i spil som den næste formand. ■

V-magtspillere uden for Christiansborg

CARL HOLST

Venstres regionsformand i Region Syddanmark har i mange år været en central person i partiet. Han har været formand for Venstres Ungdom, hvor han blev efterfulgt af Kristian Jensen. Holst er ikke kendt i den brede offentlighed, men har en høj stjerne i Venstres top, hvor man er imponeret over hans resultater med sygehusvæsnet i Syddanmark. Han er personlig ven med Lars Løkke og er flere gange blevet nævnt som ministeremne. Kritikere ser til gengæld Holst som arrogant og overambitiøs. I juli meddelte Holst, at han stiller op til næste folketingsvalg.

LARS KRARUP

På samme måde som Holst er Lars Krarup en af de magtfulde Venstrefolk, der ikke har haft en landspolitisk karriere. I Venstre lytter man, når Herning-borgmesteren spiller ind. Under forsommerens opgør lykkedes det Krarup at få Kristian Jensens egen valgkreds i Herning til at støtte Lars Løkke Rasmussen mod Jensen. Krarup og Jensen er i øvrigt kendt for at have et personligt modsætningsforhold.

SØREN GADE

Tidligere forsvarsminister og nuværende direktør for Landbrug & Fødevarer overraskede mange ved pludseligt at dukke op som kandidat til at blive Venstres formand, hvis Løkke skulle gå af. Han er allieret med Løkke, og Gade blev under opgøret brugt som et fugleskræmsel mod Kristian Jensen. Der var en del bluff i den situation, men Gade har ikke afvist ønsket om en dag at stille op til formandsposten. Og trods en kommissionssag fra sin ministertid hængende over hovedet, er Gade stadig en utrolig populær mand i Venstre.

CLAUS SØGAARD-RICHTER

Venstres partisekretær er kendt som en hård hund. I to år har han forsøgt at holde styr på partiet, og hans måde at gøre det på er dedikeret og til tider ikke for sarte sjæle. I krogene hos Venstre er der utilfredshed med ham, og han er senest blevet beskyldt for ikke at tale sandt om, hvem der var til stede på det afgørende møde mellem Løkke og Kristian Jensen på hovedbestyrelsesmødet i juni. Andre forsvarer ham med, at Løkkes bilagssager har gjort hans stilling vanskelig, og formandsopgøret var en vanskelig øvelse for en ambitiøs partisekretær, der gerne vil beholde sit job, hvis en ny formand skulle overtage partiet.

JENS ROHDE

Europaparlamentarikereren gav fuldtone støtte til oprøret mod Løkke fra sin hjemstavn i Viborg og det nordjyske, hvor han har sin valgkreds. Rohde er flere gange omtalt som tæt på Kristian Jensen, men er tydeligvis skuffet over, at Jensen bøjede af. Jens Rohde har ikke glemt, at Løkke var med til at fjerne ham som partiets spidskandidat til Europa-Parlamentet, en aktion, der blev startet af Rohdes gamle fjende, Søren Pind. Det lykkedes dog Rohde at blive valgt til Europa-Parlamentet alligevel.

Parti- toppen tager magten

Partierne samler en stadig større del af magten i toppen af organisationen. Fodfolkene rundt omkring i landet mister indflydelse, men der er stadig markante gradforskelle partierne imellem, vurderer forsker.

Flere og flere beslutninger træffes af stadig færre personer. Sådan er tendensen inden for de danske partier på tværs af både rød og blå blok.

Professor ved Syddansk Universitet Michael Baggesen Klitgaard arbejder med et forskningsprojekt om partier i Europa, og han ser en klar tendens:

"Når partier første gang kommer i regering, begynder der en strømning af partiorganisationen, hvor man sørger for, at toppen kan agere relativt uafhængigt af baglandet. Det er sådan set lige meget, om vi taler om SF i Danmark eller De Grønne i Tyskland. Det er nøjagtigt det samme, man ser," siger han.

Forklaringen ligger blandt andet i de politiske indrømmelser, et regerings-

parti må give over for sine koalitionskolleger. Det kræver fleksibilitet, og nogle gange må man lade parti-programmet ligge i skuffen. Den konflikt, der kan opstå, når baglandsindflydelse og regeringsdeltagelse mødes, så man for eksempel i SF, da baglandsfavoritten Annette Vilhelmsen indtog regeringskontorerne efter Villy Søvndal.

"Hende blev det hurtigt problematisk for. I samme øjeblik hun kommer ind i regeringskontoret, bliver hun ramt af at være forpligtet på regerings-samarbejdet, og så har man balladen," siger Michael Baggesen Klitgaard.

Ændrede grundvilkår

Udover krav om duelighed blandt partier med regerings-aspirationer, er den "store forklaring" på centrali-

sering af magt i partierne, ifølge forskeren, at partierne ikke længere repræsenterer bestemte klasser i samfundet.

Det var her, ideer til politisk forandring traditionelt kom fra, mens politikerne selv mere optrådte som en slags forlænget arm.

I dag kommer de store partiers vælgere fra mange forskellige samfundslag, er mindre trofaste, og samtidig har partierne mistet mange medlemmer. Dermed er der ikke samme grundlag for at inddrage baglandet som tidligere, pointerer Michael Baggesen Klitgaard.

EL er undtagelsen

Venstre er det af de gamle partier, der er længst fremme i processen sammen med de to yngre partier;

Dansk Folkeparti og Liberal Alliance.

Også Konservative har centraliseret magten i toppen, men at det har været en lang proces illustreres ved, at partiet i sin seneste storhedstid under Poul Schlüter (K) gik tilbage fra 90.000 medlemmer i halvfjerdserne til cirka 30.000 i 1993.

I den modsatte ende af skalaen placerer forskeren Enhedslisten, hvor udviklingen ikke har været lige så markant. Her har partiets hovedbestyrelse en stor del af magten, idet alle større beslutninger skal have baglandsrepræsentanternes stempel, inden folketingsgruppen kan handle.

At den struktur er rimelig intakt, mener forskeren, hænger sammen med, at partiet ikke har ambitioner om at komme i regering, men i stedet søger at påvirke regeringernes politik udefra.

Den strategi kan et magtfuldt bagland dog også være med til at vanskeliggøre. "Partiets top er relativ uflexibel og er ikke i stand til at reagere med den hastighed, der nogle gange kræves, når der skal laves et forlig," siger Michael Baggesen Klitgaard.

Uhjyre stabile

Skoleeksemplet på den moderne centralisering af magten i partierne finder forskeren hos Dansk Folkeparti. Her er det partitoppen, som har snor i resten af organisationen, og ikke omvendt.

Det var tydeligt at se, da partiet udgjorde VK-regeringens parlamentariske grundlag fra 2001 til 2011. "De fyrede en konservativ minister, når de syntes, det var tid til dét, men de vaklede ikke og var uhjyre stabile," siger han.

Folketingets yngste parti, Liberal Alliance, har på mange måder fulgt Dansk Folkepartis eksempel. Her har man for nylig ansat en direktør, der skal sikre partiet "maksimal eksekveringskraft" og blandt andet deltage i politikudvikling, lyder det i jobbeskrivelsen.

Atypiske Radikale

Mens de fleste partier formelt kan forpligtes af for eksempel deres landsmøde, stikker Radikale lidt ud fra flokken. Her er der ingen, der står højere end folketingsgruppen. Ifølge Michael Baggesen Klitgaard bunder den struktur i partiets historie.

Sådan styres partierne

VENSTRE

Venstres formand er valgt af de delegerede på årsmødet. Årsmødet er Venstres højeste myndighed. Årsmødet vælger desuden medlemmer til Venstres hovedbestyrelse og forretningsudvalg. Forretningsudvalget er centralt, men hovedbestyrelsen har også stor indflydelse.

SOCIALDEMOKRATIET

Socialdemokratiets formand vælges af kongressen, men hvis en kandidat ikke opnår $\frac{3}{4}$ flertal, så skal valget afgøres ved urafstemning blandt medlemmerne. Kongressen er Socialdemokratiets øverste myndighed, men den 39 medlemmer store hovedbestyrelse samt ledelsen af folketingsgruppen er desuden indflydelsesrige.

SOCIALISTISK FOLKEPARTI

Formanden vælges ved urafstemning blandt medlemmerne. Partiforerne vælger de delegerede til landsmødet, som er SF's højeste myndighed, og hvor SF's politik bliver besluttet. Landsmødets beslutninger bliver ført ud i livet af landsledelsen.

DE RADIKALE

De Radikales politiske leder vælges af folketingsgruppen. Landsmødet vælger hovedbestyrelsen og kan vedtage såkaldte resolutioner om partiets politik, men folketingsgruppen agerer meget frit i forhold til landsorganisationen.

DE KONSERVATIVE

Den politiske leder vælges af folketingsgruppen, mens de Konservatives formand vælges af Landsrådet. Konservative har i de seneste år samlet organisationens formandspost og posten som politisk leder, mens man tidligere i perioder har adskilt de to poster. Landsrådet er partiets højeste myndighed i alle politiske spørgsmål, men i det daglige er det hovedbestyrelsen og et forretningsudvalg, der iværksætter nye initiativer.

DANSK FOLKEPARTI

Formanden vælges af årsmødet på forslag fra hovedbestyrelsen eller 25 delegerede. Dansk Folkepartis struktur betyder, at hovedbestyrelsen med to tredjedels flertal kan ekskludere medlemmer, organisationer og lokalforeninger. Det giver den relativt lille hovedbestyrelse med 12 medlemmer stor indflydelse over partiet.

ENHEDSLISTEN

Enhedslistens hovedbestyrelse betegnes oftest som den mest indflydelsesrige blandt partiernes bestyrelser. Her sidder 25 medlemmer, der skal tages med på råd i større politiske prioriteringer og blandt andet er inddraget i partiets forhandlinger om finanslov. Enhedslisten har ingen formand, og hovedbestyrelsen har heller ingen leder. I de senere år har Johanne Schmidt-Nielsen været politisk ordfører, hvor ledelsen tidligere har været kollektiv.

LIBERAL ALLIANCE

Liberal Alliances forretningsudvalg, som består af seks personer fra både landsorganisationen og Folketingsgruppen, har stor indflydelse, blandt andet kan den lille kreds ekskludere medlemmer. Folketingsgruppen vælger partiets politiske leder, mens landsformanden vælges af landsmødet.

"Radikale har aldrig repræsenteret en stor massiv klasse i samfundet."

"Hvor Socialdemokraterne har haft et stærkt og formaliseret samarbejde med fagbevægelsen og mobiliseret rigtig mange mennesker, har Radikale aldrig repræsenteret et tilsvarende stort velorganiseret bagland," siger han.

Forskeren placerer Socialdemokraterne i en kategori, hvor indflydelsen fra baglandet er svag. Til gengæld er de menige partisoldater mere vant til den position, da partiet har en lang tradition for at gå i regering.

Baglandet slår igen

Selvom tendensen går mod en centralisering af magten i partierne, er det ikke helt sort-hvidt.

Michael Baggesen Klitgaard peger på SF-baglandets succes med at få Annette Vilhelmsen som formand i 2012, og senest Lars Løkke Rasmussens tøj-sag fra foråret som eksempler.

Selvom Venstre er langt fremme i feltet over partier med mest magt i toppen, måtte formand Lars Løkke Rasmussen kæmpe for sit politiske liv på et møde med partiets hovedbestyrelse.

"At han kun overlevede på deres nåde viser, at der er flere nuancer i denne historie end som så," siger forskeren. ■

Altinget: embedsværk

Inviterer til konference:
26. november 2014

Hvis interesser varetager du? Lobbyister og embedsmænd er medspillere og modspillere.

Kom og hør om mødet mellem de to og få et bud på, hvordan du gør din mening gældende.

Hold øje med:
www.Altinget.dk/konference

Altinget: fødevarer

Inviterer til konference:
10. november 2014

Bekymrer du dig om salmonella, MRSA, og listeria? Så kom og drøft fødevarer sikkerhed med erhvervslivet, embedsværket og forbrugerorganisationer.

Hold øje med:
www.Altinget.dk/konference

Trods en hel sommer med medierygter om EU-topposter til Helle Thorning-Schmidt, var der ingen uro på bagsmækken hos Socialdemokraterne. Hvis Thorning gik, skulle Mette Frederiksen være statsminister.

Hos Socialdemokratiet opfatter stort set alle hende som partiets kronprinsesse. Den oplagte arvtager som formand, når Thorning engang stiller stiletterne. Hvad enten det bliver efter et valgnederlag eller først længere ude i fremtiden.

Når Frederiksen engang overtager formandsposten i partiet, vil det være den foreløbige kulmination på hendes politiske rejse. Fra at være en meget socialt indigneret og venstreorienteret socialdemokrat har hun bevæget sig ind mod magten på midten af dansk politik.

Før hun blev minister i 2011, var hun kendt som en idealistisk forkæmper

Idealist på rejse mod magten

Mette Frederiksen har stået i spidsen for store spareøvelser, men med sine retoriske evner er hun sluppet forbløffende helskindet fra det. Sommeren har cementeret hendes position som Socialdemokraternes nummer to.

for de socialt dårligst stillede. Siden har hun som beskæftigelsesminister stået i spidsen for markante reformer, der har taget penge og rettigheder fra syge og arbejdsløse.

Det er blevet langt sværere at få førtidspension for unge, og ydelserne for folk i fleksjob er sat ned, og for unge på kontanthjælp er den næsten blevet halveret.

I retorisk særklasse

Men hendes retoriske evner er i særklasse efter dansk målestok. Som den måske eneste S-minister har hun formået at forsvare regeringens reformer på en måde, så hun stadig lyder som en socialdemokrat.

Derfor er hun sluppet forbløffende helskindet fra opgaven som beskæftigelsesminister, hvor hun ellers på forhånd havde alle odds imod sig. Med hendes image var det svært for de fleste at se, hvordan hun skulle gennemføre de mange barske reformer i regeringsgrundlaget uden at miste sin troværdighed.

Hun har mistet noget troværdighed og opbakning hos nogle på venstrefløjen. Men i dag appellerer hun meget bredere både internt i sit eget parti og hen over midten til borgerlige vælgere.

Derfor er håbet blandt mange socialdemokrater, at hun vil kunne give partiet noget hårdt tiltrængt fremgang. Og håbet knytter sig især til, at

hun med sin autentiske stil kan vinde nogle af de mange S-vælgere tilbage, som er gået til DF.

Ingen store kursændringer

De fleste forventer ikke, at den politiske kurs i første omgang vil blive anderledes end den, som regeringsgrundlaget og Radikale dikterer. Men det vil retorikken. Og retorik er også en vigtig del af politik, som en kilde formulerer det.

Men på enkelte punkter vil politikken med Mette Frederiksen som S-formand alligevel godt kunne skille sig lidt ud fra den nuværende med Thorning i Statsministeriet.

"Hun vil i langt højere grad have en fornemmelse af, hvad den bevægelse, hun er en del af, kan holde til," siger en central S-kilde.

Mette Frederiksen var eksempelvis imod regeringens lettelse af selskabsskatten sidste forår. Et træk, der fik Socialdemokraterne til at bløde massivt i meningsmålingerne, så man nåede ned på et historisk lavpunkt på cirka 17 procent.

4. generations socialdemokrat

Partiets arv og kerneværdier har hun haft med fra barndommen i en arbejderfamilie i Aalborg. Faren var typograf og moderen pædagog, og Mette Frederiksen meldte sig allerede som 14-årig ind i DSU som den fjerde generation i en familie af aktive socialdemokrater.

Fra begyndelsen af sin politiske karriere blev hun udpeget som et stort talent. Hun blev især kendt for at holde ideologiske flammataler med stor patos. Men de gav hende også fjender.

Selv i hendes eget parti mente flere, at hun nogle gange svingende så meget med de ideologiske faner, at hun var ved at miste jordforbindelsen.

Hendes udfarende og idealistiske stil gav hende flere øgenavne på Christiansborg. Især blandt Venstre-folk kom hun til at gå under navnet "Skrigeskinen", mens hun blandt nogle partifæller blev kaldt "Svend Auken med bryster".

Da Mette Frederiksens mentor Mogens Lykketoft tabte valget som S-formand i 2005 holdt han på valgnatten en bevæget afskedstale på Jazzhouse i København, hvor hun lod tårerne få frit løb.

Endte i ingenmandsland

Mogens Lykketoft forsøgte bagefter at få hende kørt i stilling til formandsposten. Men hun var kun 27 år og mente selv, at det var for tidligt.

Hun valgte i stedet at stemme på Frank Jensen ved formandsvalget i 2005, som blev vundet af Helle Thorning-Schmidt. Derefter røg Mette Frederiksen ud på lidt af et sidespor i folketingsgruppen, hvor hun var endt i en slags ingenmandsland.

» Måske har vi som socialdemokrater været for optagede af at give mennesker noget at leve af i stedet for noget at leve for. «

Mette Frederiksen,
Beskæftigelsesminister

Hun havde ikke støttet Thorning i formandsopgøret, og hun var heller ikke i kridthuset på partiets venstrefløj. Selvom hun havde stemt på Frank Jensen, var denne fløj skuffet over, at hun ikke gik aktivt ind i kampen for at få ham valgt.

I stedet dannede Mette Frederiksen nogle år senere sin egen kaffeklub i partiet kendt som "Netværket", der politisk lå et sted midt imellem partiets gamle Auken- og Nyrup-fløj.

Det er dog først efter valget i 2011, at denne kaffeklub har fået en magtfuld position i partiet. Og det er først i kraft af sin tid og sine præstationer som beskæftigelsesminister, at hun er rykket helt frem til den nuværende position som uantastet kronprinsesse.

Hvem er den "rigtige" Mette?

Set udefra kan Mette Frederiksen nærmest fremstå som to vidt forskellige politikere. Før hun blev minister i 2011, gav hun den gas som en ivrig oppositionspolitiker, der revsede VK-regeringen for at føre en social ansvarlig politik.

Efter valget i 2011 kom hun selv til at stå i spidsen for nogle barske reformer. Og siden har hun gjort det til en særlig disciplin at argumentere for, at det er for de arbejdsløses egen skyld, når regeringen tager penge fra dem.

Spørgsmålet er, hvem af de to, der er den rigtige Mette Frederiksen? Hvem af de to, der kommer tættest på, hvad hun egentlig står for? Sandheden ligger nok et sted midt imellem.

Mette Frederiksens reformer har i et vist omfang været tvunget af omstændighederne. Den økonomiske

krise og det faktum, at de Radikale sidder med de afgørende mandater på Christiansborg.

Men både når det gælder reformerne af førtidspension, fleksjob og kon-tanthjælp, har Mette Frederiksen udtalt, at hun også ville have gennemført disse reformer, hvis der ikke var nogen økonomisk krise.

Har erkendt holdningskift

På nogle områder har hun dog selv erkendt, at hun har skiftet holdning. I efteråret 2005 foreslog hun i et interview i Berlingske, at man burde give 20.000 til 30.000 af de svageste kon-

tanthjælpsmodtagere førtidspension, i stedet for formålsløst at "piske dem i beskæftigelse".

Som minister strammede hun i stedet kravene til at få tildelt en førtidspension. Om den kovending har hun siden sagt:

"De mange møder, jeg har haft med unge mennesker på førtidspension, bekræfter mig i, at jeg tog fejl dengang. Fordi der ikke er noget menneske, især hvis det er ungt, der får et rigere liv af at være passiv," sagde hun i et interview med Clement Kjersgaard på DR sidste år.

"Måske har vi som socialdemokrater været for optagede af at give mennesker noget at leve af i stedet for noget at leve for," supplerede Mette Frederiksen.

Frederiksens teser

En del kernesocialdemokrater vil sikkert sige, at det første ikke udelukker det andet. Men ifølge flere kilder begyndte Mette Frederiksens politiske rejse mod en mere pragmatisk kurs dog langt før, at folketingsvalget i 2011 gav hende adgang til bagsædet af en ministerbil.

I 2008 stod Mette Frederiksen således frem med ti politiske teser udarbejdet af en gruppe unge socialdemokrater med hende selv i spidsen.

En af tesoerne bar overskriften, at pligter er vigtigere end rettigheder. Og herunder står, at flere skal yde mere, og at enhver skal arbejde og forsøge sig selv, og ingen må forvente mere fra fællesskabet, end det er nødvendigt. Under et andet punkt står, at skatten på arbejde skal sænkes.

Allerede her viser Mette Frederiksen altså nogle holdninger, som ikke harmonerer helt med det image, hun ellers havde fået opbygget på daværende tidspunkt.

Kanterne er slebet af

Som alle andre har Mette Frederiksen med alderen fået slebet de skarpeste kanter af og har fået nogle

rundere og lidt mere pragmatiske holdninger.

Men hendes værdier og grundholdninger har altid været de samme, mener hendes mangeårige kredsformand i Ballerup-kredsen.

"Jeg oplever ikke, at hendes grundholdninger har ændret sig. Men den økonomiske krise har gjort, at hun har måttet gribe til nogle midler, som ikke har været nødvendige før," siger Jan Ankler.

Også han peger på hendes kommunikative evner som hendes helt store styrke.

"Hun er ægte og troværdig. Og så er hun en rasende god kommunikator. Hun kan tale til folk, så de forstår hende, uanset om det er på de bone-de gulve eller ude i en fabrikshal," siger Jan Ankler.

Hvis hun overtager formandsposten er den store faldgrube for hende og partiet, at retorik måske ikke kan ændre på vælgerkrisen alene.

Hvis vælgerne ikke sporer, at der følger et politisk kursskifte med, risikerer hun at fremstå som kejserens nye klæder, lyder vurderingen eksempelvis fra Enhedslisten.

Regeringens støtteparti vil være meget opmærksom på at vurdere hende på, hvad hun gør, og ikke hvad hun siger.

Stærk til at bygge relationer

Men udover de stærke kommunikative evner, så har Mette Frederiksen også en anden force, der er vigtig for en toppolitiker, påpeger Enhedslistens politiske rådgiver Pelle Dragsted.

"Hendes styrke er også relationsopbygning. Hun er dygtig til at inddrage folk og holde kontakten. Vi står langt fra hinanden politisk, og hun har stået bag de værste af regeringens reformer set med vores øjne. Men når det gælder tillid og samarbejdsrelationer, så har vi et langt bedre forhold til Mette Frederiksen end til den øvrige regeringstop," siger Pelle Dragsted.

Et eksempel på Mette Frederiksens evne til at inddrage folk og diverse organisationer er kontanthjælpsreformen. Her fik hun afmonteret en stor del af den forventede kritik, fordi hun fik den daværende formand for Socialrådgiverforeningen Bettina Post inddraget så meget i forløbet, at hun overraskende gik ud i pressen som en fortaler for reformen.

Og det er ikke kun på venstrefløjen, at Mette Frederiksen har været dygtig til at opbygge relationer. Hendes forhold til politikerne i de borgerlige partier har ændret sig markant, efter at hun blev minister.

Før 2011 kunne flere af VK-regeringens ministre ikke døje synet af Mette Frederiksen i et forhandlingslokale. Så var der næsten dømt dårlig

stemning på forhånd, og forhandlingerne var dømt til at gå i hårdknude.

Dengang mente borgerlige ministre ligefrem, at det var nemmere at forhandle med SF, hvis det var Mette Frederiksen, der repræsenterede S. Sådan er det ikke mere.

God forhandlingsleder

Som beskæftigelsesminister har hun kørt et tæt reformparløb med Venstre. Når forhandlingerne spidsede til, har hun arrangeret hulemøder med Venstres finansordfører Peter Christensen uden embedsmænd til stede.

Her har de to kunnet tale sig ind på hinanden, så S og V kunne nå frem til en fælles forståelse, så vejen til en aftale var banet.

"Hun er en af de ministre, som jeg har haft nemmest ved at lave aftaler med. Hun har et godt blik for, at alle skal have noget med fra forhandlingsbordet. Man kan også mærke mennesket Mette, når man forhandler. Hun er ikke nogen robot, og det sætter jeg stor pris på. Hun vil noget med politik. Det burde være en selvfølge her på Christiansborg, men det er det desværre ikke," siger Peter Christensen.

I modsætning til hendes egen kredsformand mener Peter Christensen dog at kunne spore nogle personlige holdningsændringer hos Mette Frederiksen, efter hun blev minister.

"Der er to steder, hvor jeg ser, at hun har forandret sig. Det ene er, at hun nu også erkender en økonomisk virkelighed. Men rent politisk tror jeg også, at hun personligt har flyttet sig, så hun nu mener, at det ikke er at

hjælpe de arbejdsløse, hvis man ikke stiller krav til dem," siger Peter Christensen.

Skolevalg ramte troværdigheden

På et punkt har Mette Frederiksen uomtvisteligt skiftet holdning. Også så meget, at hendes politiske troværdighed led skade.

Det skete i 2010, da hendes datter skulle begynde i skole, og valget faldt på en privatskole i stedet for den lokale folkeskole i Ballerup.

Tidligere havde Frederiksen ellers tordnet imod forældre, der valgte folkeskolen fra.

"Det nytter simpelthen ikke, at forældre med overskudsborn sender deres børn i privatskole, så snart der er problemer i folkeskolen," skrev hun i et indlæg under overskriften "Alle skal tage medansvar for folkeskolen" i 2005.

Den sag gjorde ondt på troværdigheden. Næste valg kom først halvandet år senere, men sagen var ikke glemt. Hun fik ganske vist flotte 21.000 personlige stemmer, men det var en markant tilbagegang i forhold til de godt 27.000, hun fik i 2007.

Til Jyllands-Posten sagde Mette Frederiksen senere, at beslutningen om at indskrive sit eget barn i en privatskole ikke var et udtryk for dobbeltmoral.

"Men jeg har måttet sande, at det er lettere i teorien end i praksis at have faste holdninger." ■

Mette Frederiksen

36 år. Født 19. november 1977 i Aalborg. Datter af typograf Flemming Frederiksen og pædagog Anette Frederiksen. Bor i dag i Ballerup.

Har to børn, Ida Feline (2002) og Magne (2006) med eksmanden Erik Harr, som hun blev skilt fra tidligere på året. Han er kommunikationsdirektør i Danmarks Apotekerforening.

PERSONLIGE STEMME TAL

2011: 21.847
2007: 27.077
2005: 18.219
2001: 3.602

KAFFEKLUB: NETVÆRKET

Hun står selv i spidsen for denne kaffeklub, der blandt andet også tæller transportminister Magnus Heunicke, folketingets formand og tidligere partiformand Mogens Lykketoft samt Pernille Rosenkrantz-Theil og Jesper Petersen.

PARLAMENTARISK KARRIERE

2011- Beskæftigelsesminister
2005-2011 Næstformand i Socialdemokratiets folketingsgruppe
2001- Folketingsmedlem
2000 Kandidat for Socialdemokratiet i Ballerup-kreds

UDDANNELSE OG JOB

2009 Mastergrad i afrikastudier, Københavns Universitet
2007 Bachelor i administration og samfundsfag, Aalborg Universitet
2000-2001 Ungdomskonsulent i LO
1996 Student, Aalborghus Gymnasium
1983-1993 Byplanvejen Skole.

Altinget

Der er også et nyhedsbrev til dig!

Altinget har 21 forskellige nyhedsbreve om dansk, europæisk og amerikansk politik:

christiansborg
energi og klima
arbejdsmarked
velfærdsteknologi
forskningsformidling
by og bolig EU
forskning teknik
kommunal USA
fødevarer uddannelse
embedsværk
social kultur
sundhed Justits
transport miljø
udvikling

Bestil 14 dages gratis prøveabonnement på Altinget.dk, og tilmeld dig samtidig vores gratis daglige overbliksnhedsbrev.

PORTRÆT

Af Rikke Albrechtsen
og Per Bang Thomsen

En politisk dronning rykker til Bruxelles

Margrethe Vestager har taget den politiske rutschetur fra spærregrænsen til toppen af først dansk og nu også europæisk politik. I Bruxelles ser de frem til den 46-årige vestjyde, der allerede har fået opbygget sig et funklende ry i de tungeste EU-kredse.

Der var ingen, der for alvor havde forventet, at statsminister Helle Thorning-Schmidt (S) ville udpege den radikale Margrethe Vestager til landets nye EU-kommissær, da hun en lørdag nat i slut-august tog ordet foran det danske pressekorps i Bruxelles.

Ifølge den europæiske presse havde statsministeren selv været i seriøst spil til posten som præsident for Ministerrådet, som få timer forinden var gået til polske Donald Tusk.

Og selv om rygten om Margrethe Vestagers mulige EU-exit var begyndt at svirre på Christiansborg og i EU-hovedstaden, var det kun formiddagspressen og et par politiske kommentatorer, der var gået videre med det. Men det var netop det, statsministeren gjorde.

Og klokken 00.39 bekræftede hovedpersonen det selv på Twitter:

"Helle har netop sagt det. Jeg glæder mig utrolig meget til opgaverne som dansk kommissær," tweetede Margrethe Vestager, som ellers tidligere blankt havde afvist, at hun sigtede efter en karriere på en international toppost.

Men med udsigten til en tung økonomisk kommissærpost kunne den EU-begeistrede politiske leder for de Radikale alligevel ikke sige nej til at bytte kontoret på Slotsholmen ud med et i EU-Kommissionens højborg, Berlaymont.

Fra spærregrænse til nytårstaffel

Beslutningen blev straks mødt med glæde i Bruxelles-kredse, hvor den 46-årige dansker længe har haft en funklende stjerne i det politiske establishment.

"Hun er ekstremt velrespekteret og både slagkraftig og konstruktiv i sine indlæg. Jeg er slet ikke i tvivl om, at hun vil blive en fremragende EU-kommissær," siger franske Michel Barnier, der i de seneste fem år har været EU's kommissær for det indre marked.

Michel Barnier er en af dem, landets nu forhenværende

økonomi- og indenrigsminister havde et tæt samarbejde med under det danske EU-formandskab i 2012.

Nu skal Margrethe Vestager som konkurrencekommissær selv være med til at fastsætte de politiske koordinater for fremtidens fælleseuropæiske kurs.

Efter tre årtier i dansk politik, hvoraf syv af årene var som politisk leder for de Radikale, har præstedatteren fra Vestjylland sagt farvel til Christiansborg og den indenrigspolitiske kamparena.

I de år nåede hun at tage turen fra spærregrænsen, medlemsflugt og nærpolitisk udstødelse til den absolutte regeringstop med ministerbil og chauffør, månedlige rådsmøder i Bruxelles og nytårstaffel hos dronningen.

En super forberedt pragmatiker

Margrethe Vestager har uden tvivl sat sine markante aftryk på dansk politik, selvom hun langt fra har været lige populær i alle gruppeværelserne på Christiansborg.

"Det er åbenlyst for enhver, at der er store politiske uenigheder mellem Enhedslisten og de Radikale. Og derfor naturligvis også med Margrethe Vestager, da hun har stået i spidsen for partiet," siger Johanne Schmidt-Nielsen, politisk ordfører for Enhedslisten.

Både politiske allierede og modstandere beskriver hende først og fremmest som en både grundig og saglig politiker, der om nogen formår at spille det politiske magtspil.

"Hun er altid super forberedt og inde i materien, og det er svært for politiske modspillere, økonomiske journalister og fagfolk, der skal forholde sig kritisk til hende, at fange hende i en ukorrekthed," siger den radikale kulturminister og forhenværende politiske leder, Marianne Jelved.

Hun har fulgt Margrethe Vestager tæt, siden hun som 25-årig blev udpeget som landsformand for det socialliberale midterparti. Jelved mener, at Margrethe Vestager fra begyndelsen af har haft en naturlig autoritet og myndighed,

som hun aldrig har været bange for at vise omverdenen. "Jeg husker, hvordan hun som helt ung skulle håndtere forretningsudvalget i det Radikale Venstre, som på det tidspunkt bestod af de største og mest trænede manipulatorer i partiet. Der sad den unge pige og fik dem overbevist om, at hendes kurs var den rigtige," siger Marianne Jelved, der overlod posten som politisk leder af midterpartiet til Margrethe Vestager i 2007.

De Konservatives forhenværende formand, Lars Barfoed, nåede både som minister i VK-regeringen og som partiformand at indgå flere forlig og aftaler med Margrethe Vestager.

Han betegner hende som "en saglig politiker, der holder sig til fakta og evidens".

"Det betyder ikke, at hun ikke også er ideologisk, men hun har en pragmatisk tilgang til politik, og det får hun også brug for at have i Kommissionen. Her er det netop det faglige og saglige, der er det bærende," siger han.

Arrogant og hård

Samme karakteristisk kommer fra Venstres Claus Hjort-Frederiksen, som har fulgt hende, siden hun begyndte i dansk politik.

Men der er dog også en anden og mindre sympatisk side af hende, understreger den forhenværende finansminister.

"Margrethe Vestager kan fremstå meget arrogant under forhandlinger og debatter i folketingssalen. Det ligger jo i det radikale gen, at partier, som mener noget andet, er mindre begavede. Derfor følte jeg mig næsten som et dårligt menneske, når jeg forhandlede med hende."

Flere kilder, som Altinget har talt med uden for citat, betegner hende samtidig som en hård og til tider ufleksibel politiker, der ikke altid gider at lytte til kritik fra politiske modstandere og kritikere.

"Jeg ved ikke, om man skal kalde hende hård," forklarer Marianne Jelved.

"Men det er rigtigt, at der er ting, hun simpelthen ikke vil acceptere eller bruge sin tid på. Det kan både være en styrke, for hun får skabt disciplin omkring sig, hvilket er vigtigt som politisk leder. Men i palaver-Danmark kan det også føre til, at nogle føler sig stødt. Blandt andet i det radikale bagland, som er fyldt med diskussionsklubber. Her er det ikke alle, der har været vant til en ledertype, der så klart har sagt, hvad hun står for, og hvilken vej hun vil gå."

"Jeg er blevet tillagt mangt og meget"

Margrethe Vestager selv hæfter sig ikke overraskende ved den positive karakteristisk af hendes person og lederevner.

"Jeg tror, at nogle af dem, der beskriver mig som eksempelvis ufleksibel og dårlig til at modtage kritik, har en rem

af huden selv. Jeg har det personligt sådan, at jeg næstmest kan forholde mig til mennesker, når jeg ved, hvor de står, og hvor deres grænser er. Så ved jeg selv, hvad jeg har med at gøre. Hvis de pludselig ændrer grundsynspunkt, ved jeg jo ikke, hvor det hele ender," siger hun.

Margrethe Vestager er flere gange i de seneste tre år blevet udpeget af både pressen, politiske kollegaer, meningsdannere samt erhvervs- og interesseorganisationer til at være regeringens reelle nummer ét foran statsministeren. Heriblandt i Altingets magtanalyse, som blev offentliggjort for to år siden.

"Jeg er blevet tillagt mangt og meget. Men faktum er, at Radikale er et lille parti, og hvis vi ikke lytter til andre og finder fælles løsninger, der dækker på tværs, er der intet, som kan lade sig gøre. Det gælder også i det europæiske samarbejde," understreger Margrethe Vestager.

Skal høre hvordan klaveret spiller

Formelt set begynder Vestager først sin femårige kommissærtjans i Bruxelles i slutningen af året. Og hun er selv klar over, at det kommer til at tage tid, før hun er helt på plads i de nye omgivelser.

"Det tog mig år, før jeg fandt ud af, hvordan Christiansborg fungerede med mellemetager og underlige forkortelser på dørene. Derfor bliver det en stor forandring, at jeg nu skal befinde mig rent fysisk et andet sted, hvor der også bliver talt andre sprog, og hvor der er en større kulturel spændvidde.

Derfor kommer jeg til at have store ører til at begynde med, så jeg kan høre, hvordan klaveret spiller," siger Margrethe Vestager, der ud over dansk og engelsk også taler fransk til hus- men ikke forhandlingsbehov.

Helt ukendt er Margrethe Vestager dog ikke i EU-systemet. I sine tre år som økonomi- og indenrigsminister fik hun opbygget et solidt netværk i EU-kredse, og plusordene sidder løst på både de politiske kollegaer og embedsværket i Bruxelles.

Hun bliver beskrevet som pragmatiker, der dog ikke forsøger at stryge nogen i EU-land med hårene. Derudover har hun opnået respekt fra både kolleger og embedsværk for at kunne de allertungeste sager på fingerspidserne.

I sin tid som minister havde hun fingrene helt nede i noget af den mest komplicerede bankregulering, Unionen har produceret i oprydningen efter eurokrisen. Heriblandt under det danske formandskab, hvor hun fik stor ros for at have forhandlet et direktiv om kapitalkrav til bankerne på plads, som var notorisk indviklet og samtidig politisk sprængfarligt.

Siden har hun gjort sig bemærket under forhandlingerne om en ny europæisk bankunion, fordi hun leverede en model, som tillader lande uden for den fælles mønt at komme med på lige fod med eurolandene.

"Hun kan spillet, hun har kvindelig charme, hun har faglig viden, og så har hun politisk tæft. Den kombination er ret god hernede," lyder det fra en EU-kilde, som ønsker at være anonym.

Tæt på departementscheferne

I hendes politiske netværk finder man blandt andet den magtfulde tyske finansminister, Wolfgang Schäuble, og en række andre økonomi- og finansministrene fra medlemslande både inden og uden for euro-samarbejdet. Hendes evne til at se den økonomiske politik fra flere perspektiver er noget af det, som folk hæfter sig ved i Bruxelles.

Derudover fremhæver hun selv, at hun har fået opbygget et personligt, godt forhold til mange af de departementschefer, som har dækket ind for de forskellige ministre, når de ikke har kunnet komme til rådsmøderne.

"Vi ministre kommer og går, mens en række af departe-

mentscheferne også vil være der, når regeringerne skifter i Europa," forklarer hun.

Netværket har hun allerede gjort aktivt brug af, da hun som minister gennemførte en lobbyturné til Berlin, Paris, London og Bruxelles for at redde danske realkreditobligationer fra at blive set som andenrangspapirer i EU-systemet.

Vigtigt med netværk

Til gengæld har Margrethe Vestager ikke haft sin vante gang i det stadig mere indflydelsesrige Europa-Parlament, siden hun selv var praktikant for sit parti dernede i 1991.

Det kommer hun ikke udenom i sit nye job, hvor kommissærerne i tide og utide står skoleret for de folkevalgte. Hun skal også lære at begå sig på sin nye arbejdsplads, som har sine helt egne politiske spilleregler. Det forklarer den forhenværende Venstre-formand Henning Christophersen, der selv var kommissær op igennem 80'erne og 90'erne.

I modsætning til den hjemlige regering, hvor hver minister ruger over sit eget ressortområde, er EU-Kommissionen et kollegialt organ, hvor alle 28 kommissærer diskuterer de forskellige politikpunkter. Det skal hun bruge, mener han.

"Hun bliver ikke magtfuld, hvis hun bare sidder og glør på sin portefølje. Indflydelse kræver, at man har maksimal mulighed for at blande sig i sine kollegers arbejde," siger Venstre-manden, der bliver betegnet som den mest magtfulde kommissær, Danmark nogensinde har haft.

Ikke radikal længere

Selv om Margrethe Vestager formelt set er hele EU's kommissær og skal være fri af nationale bånd, vil hun i realiteten især hjemmefra blive anset for at være Danmarks repræsentant i Kommissionen. Derfor bliver hun nu nødt til at tone partilinjen ned og være mere politisk lydhor over for andres mening, end hun ellers har haft for vane, lyder vurderingen.

"Margrethe Vestager skal opfattes som hele Danmarks kommissær og ikke blot De Radikales, så derfor skal hun holde op med at være radikal," siger Henning Christophersen.

Margrethe Vestager har endnu ikke taget stilling til, hvordan hun vil få samarbejdet med de hjemlige politiske ledere op at stå. Det første års tid kommer hun dog til at pendle mellem København og Bruxelles, da hun først har planer om at flytte formelt derved om et år.

Hun er bevidst om, at hun bliver en vigtig stemme for Danmark i Kommissionen.

"Men det er den fælleseuropæiske interesse, der er i centrum," understreger Margrethe Vestager. ■

Den dygtige duo

Den nye radikale leder Morten Østergaard har trukket Sofie Carsten Nielsen med helt til tops i partiet. De to radikale topfolk får en stor kommunikationsopgave, hvis arven efter Vestager skal løftes.

Morten Østergaard har længe været den naturlige arvtager efter Margrethe Vestager, men med partilederskiftet trådte den unge uddannelsesminister Sofie Carsten Nielsen pludselig et skridt op ad rangstigen og blev stedfortrædende formand.

De to ministre i den nye magtduo beskrives nærmest enslydende som energiske og dygtige.

Morten Østergaard får topkarakter for sine politiske evner og indsigt af tidligere minister og leder af De Radikale Niels Helveg Petersen.

I det radikale bagland lyder vurderingen til gengæld, at det kan blive en udfordring, at Morten Østergaard er en teknokrat, der mangler retorisk gennemslagskraft. Niels Helveg Petersen erkender også, at det bliver en udfordring for Morten Østergaard ikke længere at kunne stå i skyggen af Margrethe Vestager.

"Han vil være anderledes end Margrethe Vestager, men jeg tror, han har forudsætningerne for at gøre det godt," siger Niels Helveg Petersen. Og måske kan den nye nummer to,

Sofie Carsten Nielsen, kompensere for Morten Østergaards retoriske mangler. I hvert fald mener Niels Helveg Petersen, at hun er en god kommunikator, der er åben og venlig, og som gør det godt i medierne.

"Hun er en type, man ikke er betænkelig ved at betro store opgaver," siger han. Niels Helveg mener, at det er kendetegnet ved hendes karriere og grunden til, at hun med så lidt parlamentarisk erfaring kan få så magtfuld en rolle i partiet.

Ifølge Niels Helveg Petersen var det derfor helt forventet, at Sofie Carsten Nielsen skulle overtage posten efter Morten Østergaard.

Forståelse med Lidegaard

Selvom der i partiet har været enstemmig opbakning til Sofie Carsten Nielsen som stedfortræder for Morten Østergaard, kan det overraske, at folketingsgruppen er gået uden om Martin Lidegaard som en mulig kandidat til placeringen som nummer to.

Niels Helveg Petersen mener dog ikke, at der er noget unormalt i, at man har valgt Sofie Carsten Nielsen som næstformand frem for Martin Li-

degaard: Udenrigsministeren er ikke medlem af Folketinget, og derudover vægter man kønslig balance i lederteamet højt i Radikale Venstre.

MORTEN ØSTERGAARD

Økonomi- og indenrigsminister

38 år

Valgt i Østjylland

Personlige stemmer ved seneste valg: 8.777

Udvalgsposter: Koordinationsudvalget, Økonomiudvalget, Ansættelsesudvalget og Sikkerhedsudvalget

Anciennitet i Folketinget ved seneste valg: 6 år 8 md 6 dg

Tidligere ministerposter: 2

Uddannelse: Cand.scient.pol

Organisations- og erhvervs-erfaring: Markedschef, Dafolo A/S, Århus 2001-2005

Ifølge Altingets oplysninger er der ikke tale om en egentlig aftale mellem den nye partileder og Lidegaard. Der er snarere tale om en fælles for-

ståelse mellem de radikale topministre. Tonen i den fælles forståelse slog Margrethe Vestager an, da hun i februar gjorde Sofie Carsten Nielsen til medlem af regeringens koordinationsudvalg, mens Martin Lidegaard fik det udenrigsministerium, mange ellers havde spået, at Morten Østergaard ville få.

Har ligget i kortene

Selvom Sofie Carsten Nielsen i manges bevidsthed er et relativt nyt navn i dansk politik, har hun længe været et varmt navn internt i hos De Radikale. I slutningen af august måned fik hun slået fast med syvtommersøm, at hun er en central del af partiets fremtid ved at få den magtfulde rolle som stedfortrædende formand. Men det har i et stykke tid stået klart, at netop hun skulle have den rolle.

Da Sofie Carsten Nielsen i februar 2014 blev udnævnt til uddannelses- og forskningsminister og samtidig fik en plads i regeringens faste koordinationsudvalg, proklamerede kulturminister Marianne Jelved, at det unge stjernesbud skulle forberedes på noget større.

På daværende tidspunkt havde den

nye minister siddet blot 2,5 år i Folketinget, og kun et halvt år senere gik Marianne Jelveds skudsmål i opfyldelse.

Sofie Carsten Niensens lynkarriere efter kun tre år i Folketinget er helt naturlig, hvis man spørger Niels Helveg Petersen. Sofie Carsten Nielsen har været både embedsmand i Beskæftigelsesministeriet og før arbejdet som assistent for Lone Dybkjær i Europa-Parlamentet. Så den parlamentariske erfaring er nærmest det eneste, hun mangler.

"Hun har beskæftiget sig med radikal politik i mange år, så hun kender vores DNA," forklarer han.

Andre bekræfter det billede, men peger på, at hendes loyalitet også kan blive hendes svaghed, hvis ikke hun formår at få tegnet et klart billede af, hvad hun som politiker står for. Den nye duo vurderes som noget svagere end Margrethe Vestager og Morten Østergaards hårde akse, der efterlod et topstyret partiimage. Håbet er, at partiet med Morten Østergaard og Sofie Carsten Nielsen i spidsen vil udvikle sig, så den stramme magtstruktur oplødes. ■

SOFIE CARSTEN NIELSEN

Uddannelses- og forskningsminister

39 år

Valgt i Københavns Omegn

Personlige stemmer ved seneste valg: 2.920

Udvalgsposter: Koordinationsudvalget og Økonomiudvalget

Anciennitet i Folketinget ved seneste valg: 0 år 0 md 1 dg

Tidligere ministerposter: 0

Uddannelse: Cand.scient.pol.

Organisations- og erhvervs erfaring: Politisk chef, Ingeniørforeningen, IDA, fra 2010 til 2011. Souschef, Ligestillingsministeriet, fra 2004 til 2009. Politisk konsulent, Europa-Parlamentet, fra 2002 til 2004.

SF på vej fra Hades

Det hører til sjældenhederne, at et politisk parti har et succeskriterium, der ligger fire mandater under det seneste valgresultat, når det forrige valg i forvejen var skuffende. Men sådan er det ikke desto mindre for SF, der vil stille sig tilfreds med 12 mandater næste gang. Det er det antal mandater, partiet har i dag – efter en fjerdedel af folketingsgruppen er hoppet af siden 2011.

Ydmygheden er forståelig, når man ser på SF's nyere historie. I Annette Vilhelmsens sidste tid som SF-formand var der horormålinger på omkring tre procent, og centrale SF-politikere frygtede reelt, at partiet ville ende under spærregrensen.

Men med et tiltrængt formandsskift og et ligeså tiltrængt regeringsexit opstod der nye muligheder. SF er ikke endt i et perspektivløst limbo mellem regeringen og Enhedslisten, som nogle forudså, men er tværtimod ved at finde en selvstændig position.

Behov for arbejdstilsynet

Den nye formand Pia Olsen Dyhr har efterhånden fået skudt sig ind på en holdbar kurs såvel internt som eksternt. Det var der ellers ikke meget, der tydede på lige i starten.

Pia Olsen Dyhr udnyttede, at hun overtog et parti i gratchok, hvor størstedelen af medlemmerne var villige til at acceptere hvad som helst, bare man fik en kompetent leder. Hun trynede venstrefløjen på landsmødet i marts og lagde op til en meget bastant styring af partiet. Hun fremstod personligt bitter og ærgerlig over, at hendes ministerpost var blevet kørt over af en damptrømler.

På de første gruppemøder efter formandsskiftet var stemningen så dårlig, at gruppemedlemmer mumlede om, at arbejdstilsynet for længst havde skredet ind, hvis SF var en almindelig arbejdsplads. Men efter en serie sværdslag om partiets nyere historieskrivning – hvem der sagde hvad i de dramatiske dage i januar – begyndte fronterne

Op

Pia Olsen Dyhr viger ikke længere tilbage fra direkte kritik af Thorning og Vestager, mens et forsigtigt frieri til DF er indledt. SF's interne skyttegrave er opblødt, og selv "Vikaren fra helvede" har sluttet fred med partiledelsen.

langsomt at blive jævnet ud. Den benhårde ledelsesstil blev modereret, og kritikere som Lisbeth Bech Poulsen og Özlem Cekic kom ind i varmen igen. Der bliver aldrig tale om et slyngvenindeforhold mellem Pia Olsen Dyhr og venstrefløjsideologen Trine Pertou Mach, men forholdet er mindre anspændt end tidligere, og et vist professionelt samarbejde er etableret.

Arvefjendeopgør

Selv den hårdtslående tømrer Karsten Hønge har fået et udmærket forhold til både Pia Olsen Dyhr og gruppeformand Jonas Dahl. I ledelsen anerkender man, at "Vikaren fra helvede" er en stærk kommunikator, og at han kan nå vælgergrupper, ingen andre i folketingsgruppen kan nå. Hønge er et kapitel for sig selv: Han er den "vikar" i hele Folketingets historie, der har haft størst indflydelse på den politiske historieskrivning, og da Anne Bastrup for nylig varslede sin tilbagevenden til oktober, lød overskrifterne ikke "Bastrup vender tilbage", men derimod "Hønge forlader Folketinget".

Vikaren blev katalysator for den enorme SF-frustration med regeringsdeltagelsen, men uden hans kommunikative gennemslagskraft havde modstanden mod Goldman Sachs ikke nået en styrke, der kunne true regeringen.

Nu venter alle på sidste runde af arvefjendeopgøret på Fyn mellem Karsten Hønge og Annette Vilhelmsen. Hønge regnes for en betydelig stærkere politiker end Vilhelmsen, men med sine meget runde og inkluderende formuleringer taler Vilhelmsen samme sprog som en del af SF's offentligt ansatte kernevælgere.

Vilhelmsen vandt for nylig over Hønge i en urafstemning om at blive den lokale spidskandidat, men sejren var så snæver, at den har givet Hønges støtter blod på tanden. Ved urafstemningen var Vilhelmsen begunstiget af, at hun var eneste kvinde på en liste, hvor medlemmerne kunne stemme på fire kandidater, og hvor mange var tilbøjelige til at inkludere en kvinde på listen. Den fordel har

Vilhelmsen ikke ved folketingsvalget, ligesom den kontroversielle Hønge sandsynligvis står stærkere blandt vælgerne end blandt medlemmerne. Opgøret er helt åbent.

SF'eren der ikke var socialist

Afhopningen af en række af SF's centrale politikere efter det bratte regeringsexit var i situationen en uhyggelig svækkelse af partiet. Men den åreladning er blevet lettere at tackle, fordi afhopperne siden hen er fremkommet med nærmest syrede udtalelser:

Først kom Ole Sohn med udmeldinger om et tiårigt skattestop for erhvervslivet og lave lønstigninger for arbejderne, forslag hans nye partifæller i Socialdemokratiet tog skarpt afstand fra.

Derefter forbløffede den nu radikale Ida Auken alt og alle ved at udtale, at hun "aldrig har kaldt sig socialist". Som en tidligere partifælle tørt bemærkede, havde hun åbenbart aldrig opdaget, hvad S'et i SF står for.

Og endelig udtalte den tidligere formandskandidat Astrid Krag, at hun "altid har været socialdemokrat". Noget, der virkede en anelse provokerende på dem, der havde støttet hendes kamp for at blive formand i SF. Heriblandt Pia Olsen Dyhr. De overraskende markeringer fra afhopperne har været med til at kitte de tilbageværende SF'ere sammen – og i den grad minimere savnet af deres tidligere partifæller.

Vigtige veteraner

I det daglige har Pia Olsen Dyhr ikke alene et nært samarbejde med gruppeformand Jonas Dahl. Også partiets veteraner – og indbyrdes rivaler – Steen Gade og Holger K. Nielsen er tæt på den nye formand. Steen Gade har fra starten været en slags mentor for Pia Olsen, mens forholdet til Holger K. langt fra altid har været nært. Men de har fået et pragmatisk samarbejde gennem de seneste måneder, og det var en betingelse for den nye SF-formand, at begge veteraner erklærede sig rede til at genopstille. →

» Det ironiske er, at hvis Pia Olsen Dyhr havde fået sin vilje den højdramatiske nat i januar, havde SF sandsynligvis stadig været i livsfare. En selvstændig position og en ny formand var betingelsen for, at SF kunne starte rejsen tilbage fra dødsriget. «

Erik Holstein

Politisk kommentator, Altinget

Kritik af regeringen

På det politiske plan er en mere selvstændig linje ved at tage form. Den første del af Pia Olsens formandstid var domineret af frygten for at begå fejl, der kunne skabe ny uro suppleret af en ulyst til at kritisere de tidligere regeringspartnere. På SF's gruppemøder lød mantraet konstant, at man kun måtte rette skytset mod de borgerlige. Men SF-formanden indså snart, at det også var nødvendigt at markere kant til regeringen, hvis man skulle finde en ny platform at stå på. Det begyndte under valgkampen til Europa-Parlamentet, hvor Helle Thorning-Schmidt (S) til SF's overraskelse fejede problemerne med velfærdsturisme af bordet.

I realiteten lå SF's egen spidskandidat til EP-valget Margrete Auken tæt på Thornings linje, og til Altinget kaldte Auken velfærdsturisme for "et infamt ord". Auken var et decideret wildcard, men heldigvis for SF fokuserede medierne ikke på, hvor langt Auken i virkeligheden ligger fra partilinjen, og EP-valget endte med at blive en sjælden succesoplevelse for SF.

Kritikken af regeringen er siden blevet skærpet i takt med SF's voksende selvtilid, og den sidste tid har budt på direkte angreb på Margrethe Vestager (R) og Helle Thorning i forbindelse med den genoplivede dagpengedebat.

Inden SF's sommergruppemøde havde såvel Thorning som Vestager kategorisk afvist at ændre på dagpengereglerne, tydeligvis for at signalere til SF og Enhedslisten, at det ikke er der, de skal gøre sig håb om at få indrømmelser under finanslovsforhandlingerne. Men det virkede ikke efter hensigten, og SF'erne satte trumf på ved at holde deres sommergruppemøde i – det tidligere kernesocialdemokratiske – Metals A-kasse.

DF som taktisk partner

Samtidig har Pia Olsen Dyhr strakt hånden frem til Dansk Folkeparti i forsøget på at presse regeringen. Frierieset startede allerede i SF-formandens 1. maj-tale og blev udvidet i et stort BT-interview mellem hende og DF-formand Kristian Thulesen Dahl umiddelbart før sommergruppemødet.

Tilnærmelsen har en anden karakter end den traditionelle "nu skal vi afsløre, at DF ikke er til noget". Der ligger reelle hensigter bag fra både Thulesen og Dyhr, der i modsætning til de tidligere formænd Villy Søvndal (SF) og Pia Kjærsgaard (DF) har et udmærket forhold til hinanden.

For SF giver det et større spillerum i forhold til finanslovsforhandlingerne, at DF også er en mulig partner, så man ikke kun er afhængig af, at Enhedslisten går med i et forlig. Kan man få DF med i en aftale, vil den også binde efter en borgerlig valgsejr. Det er håbet, at Dansk Folkeparti under en borgerlig regering vil indgå i et socialpolitisk flertal med EL, SF og et reformeret socialdemokrati.

SF har meget langt til tidligere tiders storhed, men truslen fra

spærregrænsen er væk, og partiet fremstår ikke længere som en samspilsramt familie, der skal have hjælp af de sociale myndigheder. Som det var tilfældet, da et SF i opløsning røg ud af regeringen i slutningen af januar.

Det ironiske er, at hvis Pia Olsen Dyhr havde fået sin vilje den højdramatiske nat i januar, havde SF sandsynligvis stadig været i livsfare. En selvstændig position og en ny formand var betingelsen for, at SF kunne starte rejsen tilbage fra dødsriget. ■

Altinget: uddannelse

A: KONFERENCE:

Taxameter-ordning for ungdoms- uddannelse

Er du engageret i ungdomsuddannelser og uddannelsespolitik? Så tilmeld dig vores konference, hvor du bl.a. kan debattere taxameter-ordningen for ungdomsuddannelser med undervisningsministeren, eksperter, aktører og de unge selv.

Tid: Mandag 29. september 2014
kl. 9:00-17:00

Sted: Vartovs foredragssal
Farvergade 27
1220 København K.

Pris: 2.995 kr. ekskl. moms for abonnenter
3.995 kr. ekskl. moms for ikke-abonnenter

Tilmelding og yderligere info:
www.Altinget.dk/konference

De inderste magtcirkler

De faste udvalg er omdrejningspunktet for regeringens arbejde. Mens den enkelte minister er konge i eget hus, så er det en snæver kreds af topministre, der fastlægger den samlede politik.

Otte ministre skiller sig ud på ministerholdet. De otte har sæde i et af de to faste regeringsudvalg: Koordinationsudvalget eller Økonomiudvalget. Med statsminister Helle Thorning-Schmidt (S) og finansminister Bjarne Corydon (S) i spidsen afstemmer udvalgene regeringens beslutninger med regeringspartnerne inden aftaler og reformer køres på plads med Folketinget.

Store aftaler som eksempelvis fordelingen af en milliard til kollektiv trafik eller sensommerens omdiskuterede aftale om fordelingen af EU's landbrugsstøtte er sager, som vendes og først afgøres endeligt på møder i Økonomiudvalget.

Historisk set har Koordinationsudvalget haft en større betydning, men især i 1990'erne, hvor udvalgets arbejde blev formaliseret, flyttede en betydelig del af magten til Økonomiudvalget.

Der er flere grunde til, at et sæde i de to udvalg giver indflydelse. For det første sætter Økonomiudvalget en benhård ramme for, hvilke forslag der får grønt lys fra kasseimesteren Bjarne Corydon i Finansministeriet, den socialdemokratiske indpisker Henrik Sass Larsen i Erhvervs- og Vækstministeriet og de Radikale væbnere Morten Østergaard og Sofie Carsten Nielsen.

Koordinationsudvalgets rolle er i højere grad at sikre flowet i regeringens politiske arbejdsprogram og lægge de overordnede linjer. Begge udvalg mødes en gang om ugen.

Kværnen kører

Mens de daglige politiske diskussioner oftest og helst tages i fuld åbenhed, gerne med medierne på første parket, så er der en stærk tradition for lukkethed i de faste udvalg. Her diskuterer topministre og fagministre bramfrit de punkter, der er på dagsordenen, uden at drøftelserne lækkes.

Flere af Altingets kilder beskriver desuden Økonomiudvalget som regeringens lavpraktiske maskinrum. Når de endelige beslutninger skal tages, når pengene skal findes til et nyt initiativ eller detaljerne i en reform forhandles på plads, så er det de fire topministre i Økonomiudvalget, som giver det endelige mandat.

De lukkede udvalgsmøder beskrives som regeringens magtcentrum. For trods det massive forarbejde i ministerierne skal der træffes reelle beslutninger, når en sag kommer på: I op mod en af fem sager er det op til udvalget at vælge mellem forskellige indstillinger fra embedsværket.

ØKONOMI-UDVALGET

Økonomiudvalget koordinerer regeringens samlede økonomiske politik. Udvalget behandler forslag til finanslove, de økonomiske relationer til kommuner og regioner og andre sager med væsentlige konsekvenser for økonomien. Økonomiudvalget mødes normalt en gang om ugen.

ANSÆTTELSES-UDVALG

KOORDINATIONS-UDVALGET

Koordinationsudvalget behandler større væsentlige initiativer og sager fra regeringen - for eksempel større regeringsudspil og lovforslag. Koordinationsudvalget mødes normalt en gang om ugen.

Helle Thorning-Schmidt S
Statsminister

Bjarne Corydon S
Finansminister

Morten Østergaard R
Økonomi- og indenrigsminister

Sofie Carsten Nielsen R
Uddannelses- og forskningsminister

Karen Hækkerup S
Justitsminister

Mette Frederiksen S
Beskæftigelsesminister

Henrik Sass Larsen S
Erhvervs- og vækstminister

Martin Lidegaard R
Udenrigsminister

Nicolai Wammen S
Forsvarsminister

F = Formand for udvalget

HVEM SIDDER HVOR ?

SIKKERHEDS- UDVALG

I disse sager er der tale om reel politisk armlægning. Fra tid til anden kan bølgerne gå endda meget højt – helt

ekstraordinært kom

det blandt andet frem, at de to SF-ministre Annette Vilhelmsen og Høger K. Nielsen indædt havde kæmpet mod afskaffelsen af den øremærkede barsek for mænd på et møde i Økonomiudvalget, fire måneder inden SF forlod regeringen. Ifølge Altingets kilder er den type kampe ikke usædvanlige, men de bliver normalt holdt i dyb fortrolighed, og når først en beslutning er taget i udvalget, bakker regeringspartierne op om linjen.

Vigtige tandhjul

Kilder tæt på udvalgsarbejdet fokuserer ikke kun på de politiske diskussioner, der foregår på møderne, men ser i lige så høj grad udvalgene som en helt naturlig del af beslutningsprocessen.

For eksempel er det meget sjældent, at der er overraskelser på dagsordenen. Når en sag lander i Økonomiudvalget, har den været igennem et hav af embedsmandshænder, drøftelser med fagministre og endelig har de fire økonomiske ministres departementschefer og departementschefen fra det enkelte ministerium lavet

en eller flere indstillinger, som politikerne kan tage stilling ud fra. Umiddelbart er processen relativt simpel, men kræver et langt forarbejde: En sag arbejder sig op fra et fagkontor i et ministerium, og allerede på afdelingschefniveau begynder drøftelserne.

Når uenigheder er afklaret, kan der ske to ting: Enten lander sagen med en enkelt indstilling hos styregruppen for udvalget. Her sidder de fire udvalgsmedlemmers departementschefer, som mødes med deltagelse af departementschefen fra det berørte ministeriområde. Normalt mødes de torsdagen inden, sagen skal behandles. På styregruppemødet fastlægges dagsordenen og de indstillinger, der sendes videre til politikerne.

Hvis sagen er uproblematisk, sendes en enkelt indstilling videre. Hvis der er flere løsningsmuligheder, så kan departementscheferne sende en delt indstilling. Onsdag formiddag stiller fagministeren så på gangen uden for Struense-værelset i Finansministeriet. I bedste eksamensstil kaldes de enkelte ministre ind, når deres punkt er på dagsordenen.

Når døren lukkes til Struense-værelset, er det kun de fire medlemmer, deres respektive departementschefer – og selv om statsministeren ikke selv er til stede, så sidder enten

Statsministeriets departementschef Christian Kettel Thomsen eller en embedsmand fra ministeriet med ved møderne. Den enkelte fagminister indgår så i drøftelsen af det enkelte punkt. Forud er dog også gået et politisk koordinationsarbejde. Ministeren og dennes særlige rådgiver har ofte koordineret med både partiet og andre berørte ministeriområder, før en sag kommer på mødet.

Prestige og indsigt

Mens det daglige arbejde med de to faste udvalg beskrives som de helt centrale tandhjul i regeringens beslutningsprocesser, så er der desuden stor prestige forbundet med at sidde i udvalgene.

Ikke mindst blandt ministeriernes medarbejdere er det et tegn på, at man tages på råd i de vigtigste beslutninger. For eksempel skulle Erhvervs- og Vækstministeriets embedsmænd have været særdeles nedslåede, da ministeriet i fire måneder mistede pladsen i Økonomiudvalget, som den daværende SF-formand Annette Vilhelmsen tog med sig til Socialministeriet. Samtidig giver arbejdet i især Økonomiudvalget et løbende overblik over den samlede regerings politik. I et fagministerium har hverken minister eller embedsværk samme føling med resten af ministerholdets arbejde. ■

Facebook- ministeren

Han er på papiret langt fra den mest centrale minister. Men på Facebook løber fødevareminister Dan Jørgensen (S) fra ministerkollegaerne. Og det giver stemmer og intern magt, mener eksperter.

Det er ikke nok at have plads i koordineringsudvalgene, at have det rigtige netværk og være dygtig og arbejdsom.

Skarpe opdateringer og borgerdialog på sociale medier som Twitter og Facebook spiller i stigende grad en vigtig rolle for politikernes magtposition og vælgerbase. Og det ved de godt selv.

"Sociale medier har stor betydning, hvis man tror på, man får flere stemmer ved, at flere kender ens synspunkter. Og hvis man ikke tror det, har man nok lidt et problem som politiker," siger Dan Jørgensen, der siden december har været fødevareminister og suverænt den flittigste minister på sociale medier i regeringen.

Det er især på det folkelige Facebook, fødevareministeren med cirka to daglige opdateringer og samlet set omkring 400 siden 1. oktober 2013 slår sig løs. Twitter gider han ikke rigtigt – det er lidt for elitært, mener han.

På Facebook kan man nå borgerne udenom medierne, 'prime' nye politiske tiltag, gå til genmæle og aktivere "en stor fokusgruppe", som Dan Jørgensen påpeger.

Her er han regeringens klare topscorer med samlet næsten 300.000 'likes' på sine opdateringer siden 1. oktober 2013 – det er 100.000 flere end statsminister Helle Thorning-Schmidt, der har over 150.000 'fans' på Facebook. Selvom hun har fem gange flere 'fans' end Dan Jørgensens ca. 30.000, får han dog langt mere ud af sin platform på de sociale medier.

"Selvom det er blevet bedre, har Helle skrevet meget kønsløst på Facebook. Og så er hun 'Helle, der aldrig svarer'. Dan Jørgensen derimod får mere og mere magt, fordi han har folket bag sig på Facebook," siger Benjamin Rud Elberth, der er digitalchef i Geelmuyden Kiese og har rådgivet nuværende S-ministre i brugen af sociale medier.

Han mener ligefrem, at Dan Jørgensen i høj grad kan takke Facebook for sit rekordgode valg med 233.266 personlige stemmer til Europa-Parlamentet i 2009.

"Men når det er sagt, er Dan en dygtig politiker og en rigtig slider. Man kan ikke gøre en hare ud af en skildpadde. Men sociale medier kan forstærke ens magtposition," siger han.

Det er ministrene selv, som redigerer og skriver opdateringer på deres sociale medie-profiler, som er forbudt område for ansatte spindoktorer og andre pressefolk i ministerierne.

Opdateringer giver magt

"Et spørgsmål til mine facebookvenner (og deres venner - del gerne dette opslag)... Er du villig til at betale lidt mere for svinekød, hvis dyrevelfærden er bedre? Klik på "like" hvis svaret er ja!,"

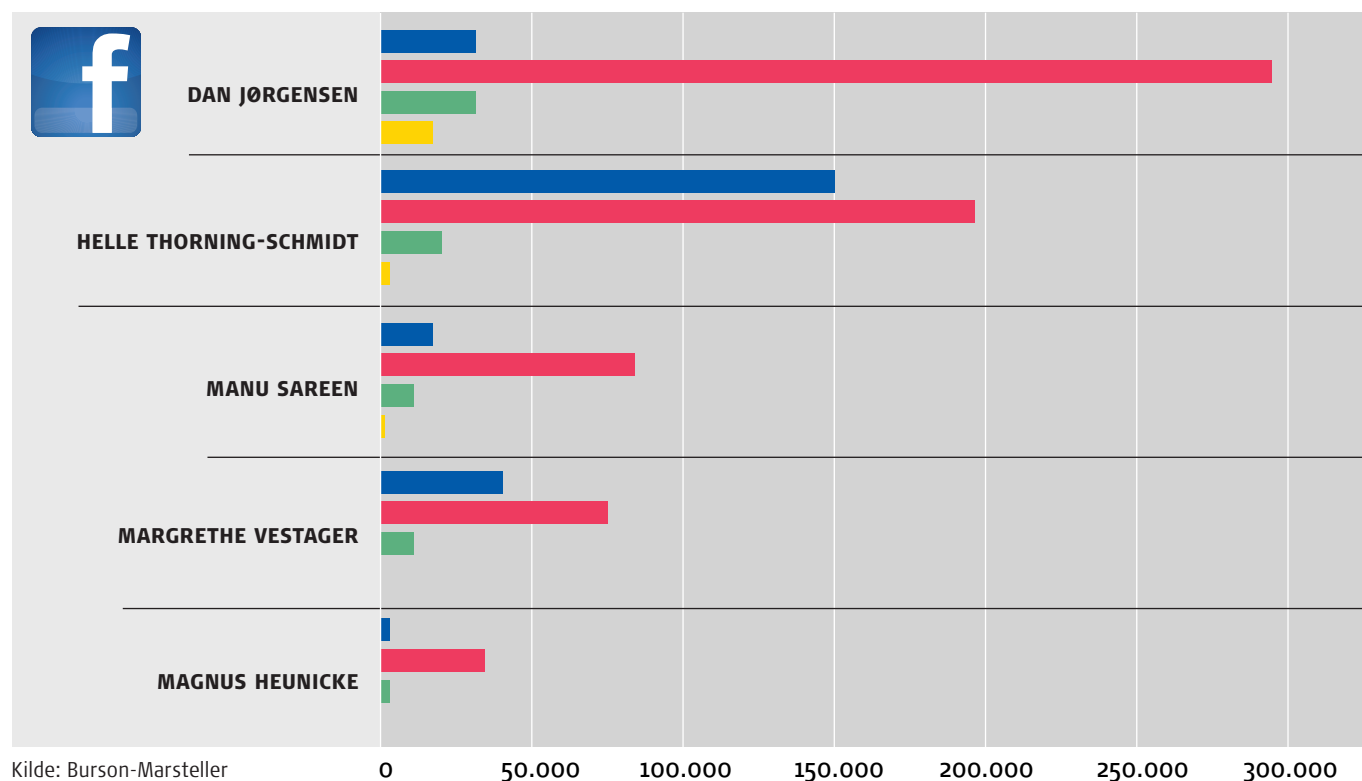
Sådan skrev Dan Jørgensen på sin facebookvæg den 13. marts 2014. Det gav over 17.000 'likes' og 16.500 delinger, som dermed er den ministeropdatering med langt flest 'likes'. Til sammenligning fik Thorning godt 10.000 likes for en opdatering om Melodi Grand Prix. →

Top 5-ministre på Facebook

(fra 1.10 2013 til 20.6 2014)

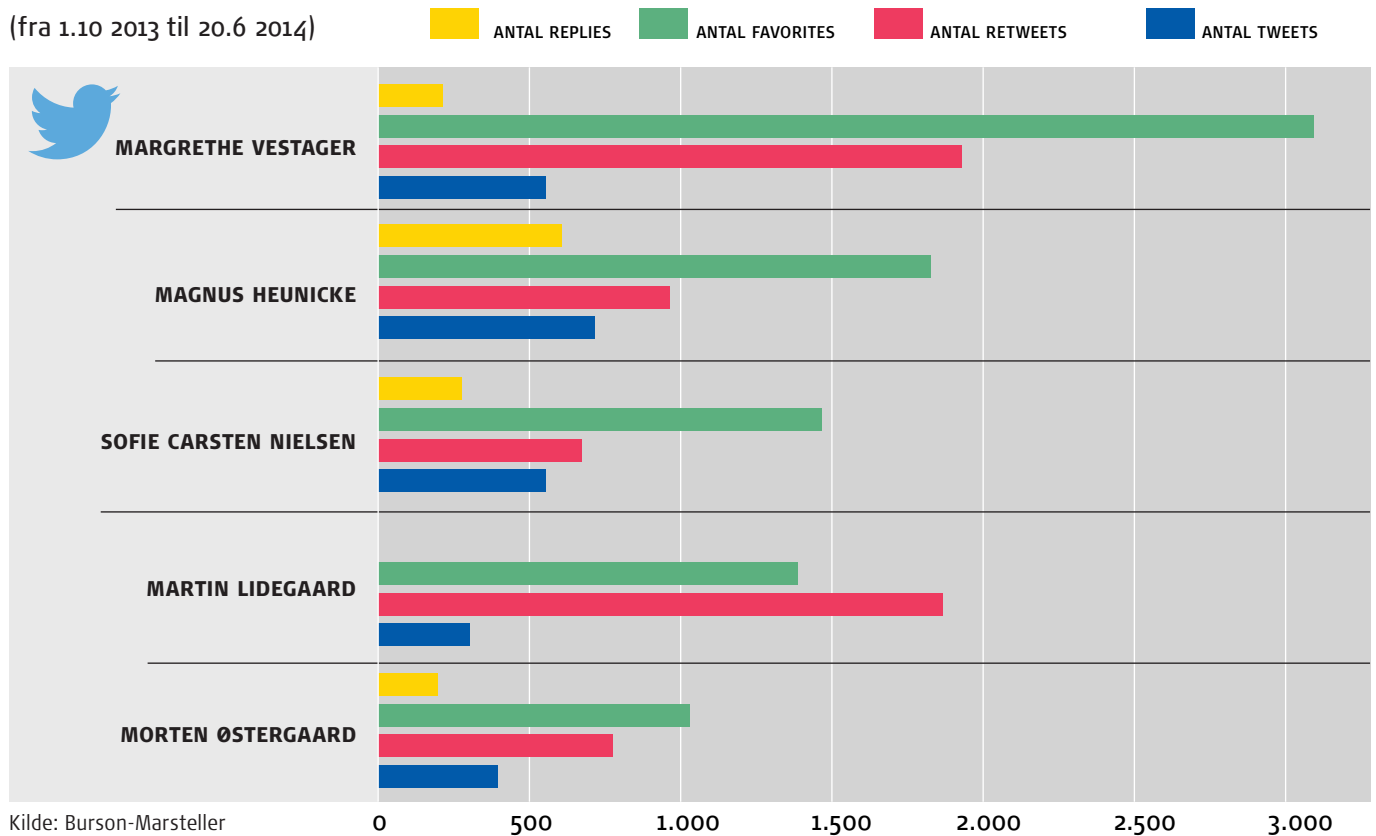
■ ANTAL FANS ■ ANTAL LIKES ■ ANTAL KOMMENTARER ■ ANTAL DELINGER

Kilde: Burson-Marsteller

Top 5-ministre på Twitter

(fra 1.10 2013 til 20.6 2014)

Kilde: Burson-Marsteller

Dan Jørgensen er særlig god til at lave politiske opdateringer, der bliver delt. Det mener Mikkel Freltoft Krogsholm fra Burson-Marsteller, der står bag Altingets undersøgelse af ministrenes aktivitet på de sociale medier.

Det skyldes ifølge ham en "meget raffineret" måde at bruge de sociale medier på: "Han skriver ofte, at folk skal dele eller 'like' hans opdateringer.

Og så ved han lige, hvilke knapper han skal trykke på, så både med- og modspillere kommer på banen og dermed spreder hans budskaber," siger Mikkel Freltoft Krogsholm.

Og netop evnen til at sprede budskaber på de sociale medier giver ifølge Benjamin Rud Elberth ikke kun flere vælgere. Det øger også Dan Jørgensens magtposition internt i regeringen. "Han har immervæk et digitalt tryk, man ikke kan sidde overhørigt," lyder det.

Medieplatform uden filter

Dan Jørgensen er meget bevidst om, hvordan han strategisk i det politiske arbejde kan bruge især Facebook, som han kalder sin egen medieplatform.

"Når mine 30.000 følgere på Facebook deler, 'liker' eller kommenterer, kommer jeg nogle gange - uden mediernes filter - ud til over en kvart million mennesker. Det er langt mere end nogle af aviserne. Og her rammer jeg direkte. Det er da fantastisk," siger han.

Men det kan også gå gruelig galt, hvis politikere ikke forstår at bruge de sociale medier.

Sagen om salget af Dong kostede finansminister Bjarne Corydon (S) dyrt på popularitetskontoen hos befolkningen, mener Benjamin Rud Elberth. Men det kunne i høj været undgået, hvis han aktivt var gået til genmæle på de sociale medier.

"Det kan virke, som om politikere gemmer sig og har noget at skjule, når de ikke tager aktivt del i samtalen på de sociale medier," siger han.

Dan Jørgensen påpeger selv, at han er meget strategisk i forhold til, hvordan han bruger de sociale medier både proaktivt og som et redskab til damage control.

"Her kan jeg afværge kritik fra eksempelvis politiske modstandere. Og hvis jeg har et nyt udspil på vej, 'primer' jeg det ved at omtale problemstillingen inden, så debatten ligesom kører. Det er også en måde at sikre, at folk får min version," lyder det.

"Altså den rigtige version," fortsætter han efter en kort pause. ■

FAKTA OM UNDERSØGELSEN

Burson-Marsteller har på vegne af Altinget analyseret ministrenes brug af sociale medier. Ministerens aktiviteter på Twitter og Facebook er gennemgået i det seneste folketingsår (01.10.2013 til 20.06.2014). Margrethe Vestager var minister i hele perioden. Dan Jørgensen, Sofie Carsten Nielsen og Magnus Heunicke har ikke været ministre i hele perioden.

Altinget: embedsværk

Hvem styrer egentlig landet?

Er embedsværket blevet for politisk?

Hvordan skal samarbejdet være mellem politikere og embedsmænd?

Altinget : embedsværk sætter med nyheder, baggrund og analyser fokus på embedsværkets rolle i det danske folkestyre.

Prøv Altinget : embedsværk gratis i 14 dage. Tilmeld dig på Altinget.dk

Altinget: justits

Altinget skriver nu også om retspolitik

Altinget : justits sætter med nyheder, baggrund og debat fokus på samspillet mellem Justitsministeriet, Folketinget, politi, domstole, kriminalforsorgen og efterretningsvæsenet.

Prøv nyhedsbrevet gratis i 14 dage. Tilmeld dig på Altinget.dk

Michael Dithmer, departementschef i Erhvervs- og Vækstministeriet vurderes af Altingets panel til at have den bedste evne til at skabe resultater for sin minister.

Statsministeriet flankeres af de to tunge økonomiske ministerier i Altingets vurdering af magthierarkiet blandt ministerierne. Statsministeriets rolle er helt central, vurderer Tim Knudsen.

Mens de tre øverste placeringer nærmest er givet på forhånd, så kravler Erhvervs- og Vækstministeriet ind på en delt fjerdeplads i ministeriernes magthierarki. Pladsen deles med det traditionelt stærke Udenrigsministerium. Sådan lyder vurderingen fra Altingets magtpanel.

Altinget har bedt et panel bestående af topfolk fra organisationer, eksperter, centrale politikere og iagttagere om at vurdere ministeriernes hierarki. Resultatet er en liste, hvor Statsministeriet flankeres af de to tunge økonomiske ministerier Finansministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Længere nede på listen må det traditionelt vigtige Udenrigsministerium dele fjerdepladsen med Erhvervs- og Vækstministeriet.

"Det er ikke et overraskende resultat. Man kan måske diskutere Udenrigsministeriets placering, men det er nogenlunde svarende til, hvad jeg selv ville sige," siger Tim Knudsen,

professor emeritus i statskundskab på Københavns Universitet.

Tim Knudsen mener, at det er svært at bedømme et ministerium - uden at tage højde for den siddende minister. "Det er en helhedsvurdering, når man skal bedømme et ministeriums styrke," siger han.

Når man sammenligner panelets bedømmelse med de ressourcer, som Folketinget fordeler i den årlige finanslov, så er det tydeligt, at Økonomi- og Indenrigsministeriet sidder på en markant større pengekasse end de øvrige ministerier. Det er især de enorme beløb, som kanaliseres ud i kommuner og regioner, der skæpper godt i kassen i ministeriet.

Strukturel magt

Poul Erik Mouritzen, professor ved Institut for Statskundskab ved SDU, forklarer, at en tidligere kortlægning af, hvad der giver ministerierne indflydelse, især pegede på to ting.

"Det ene er personbundet, og det andet er det strukturelle: Er der nogle

regler, som strukturelt placerer ministeriet centralt," forklarer Poul Erik Mouritzen.

Han peger blandt andet på, at en række regler gør for eksempel Justitsministeriet centralt i lovarbejdet, og Finansministeriet har den centrale rolle i forbindelse med finansloven.

"Hvis man alene ser på det strukturelle, vil det altid være Finansministeriet, som placeres højest, fordi de sidder med finansloven og alle bevilingerne," siger Poul Erik Mouritzen.

Han mener, at Økonomi- og Indenrigsministeriet har en central rolle, blandt andet på grund af en årrække med en stærk minister i skikkelse af Margrethe Vestager (R). Poul Erik Mouritzen understreger dog, at en stærk minister ikke gør det alene.

"Jeg mener, at det er det strukturelle, der er det afgørende. Et stærkt ministerium får ofte en stærk og erfaren minister, og det er kombinationen af det, som er afgørende," siger Poul Erik Mouritzen.

Økonomiske ministerier sidder på magten

PLACERING	MINISTERIERNES HIERARKI
1	Statsministeriet
2	Finansministeriet
3	Økonomi- og Indenrigsministeriet
4	Udenrigsministeriet
4	Erhvervs- og Vækstministeriet
6	Skatteministeriet
7	Justitsministeriet
8	Beskæftigelsesministeriet
9	Forsvarsministeriet
10	Social- og Integrationsministeriet
11	Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
12	Uddannelses- og forskningsministeriet
13	Ministeriet for Børn og Undervisning
14	Transportministeriet
15	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
16	Miljøministeriet
17	Kultur- og Kirkeministeriet
18	Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
19	Handels- og Udviklingsministeriet (under Udenrigsministeriet)
20	Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
KILDE	Altingets panels bedømmelse (læs mere om panelet på næste side).

Stærk departementschef

Erhvervs- og Vækstministeriet har i de seneste år været mere eller mindre fast deltager i de centrale regeringsudvalg, og den erfarne departementschef Michael Dithmer får topkarakter af Altingets panel, når det gælder evnen til at skabe resultater for sin minister.

Mens de færreste har kunnet bedømme den nye og relativt ukendte Martin Præstegaard i Finansministeriet, så er det især Michael Dithmer, Sophus Garfiel i Økonomi- og Indenrigsministeriet og Peter Stensgaard Mørch i Beskæftigelsesministeriet, der kommer ind i toppen af listen.

Statsministeriets monopol

Mens de enkelte ministerier kan kæmpe om ressourcer og større eller mindre porteføljer, så er Statsministeriet et af de mindste ministerier både målt på budget og på antallet af ansatte. Det ændrer dog ikke ved, at Statsministeriet er øverst i hierarkiet.

“Statsministeren har altid den helt centrale rolle som personalechef for

Kilde: Finanslovsforslag 2015 (drift, rammebelagt og anlæg).

0 50.000 100.000 150.000 200.000

PLACERING	DEPARTEMENTSCHEFERNES EVNE TIL AT SKABE RESULTATER	
1	Michael Dithmer	Erhvervs- og Vækstministeriet
2	Sophus Garfiel	Økonomi- og Indenrigsministeriet
3	Peter Stensgaard Mørch	Beskæftigelsesministeriet
4	Martin Præstegaard*	Finansministeriet
5	Ulrik Vestergaard Knudsen	Udenrigsministeriet og Handels- og Udviklingsministeriet
6	Christian Kettel Thomsen	Statsministeriet
7	Thomas Egebo	Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
8	Jens Brøchner	Skatteministeriet
9	Jesper Fisker	Ministeriet for Børn og Undervisning
10	Jacob Heinsen	Transportministeriet
KILDE	Atingets panels bedømmelse.	
*	Mange paneldeltagere har valgt ikke at vurdere Martin Præstegaard, der netop er tiltrådt.	
FAKTA	<p>Atinget har samlet et panel af 40 topfolk fra organisationer, eksperter, politikere med erfaring fra Folketingets Finansudvalg eller faste regeringsudvalg, iagttagere og tidligere topembedsmænd. Ni af deltagerne har ønsket at være anonyme. Du kan se hele listen over paneldeltagere på Atinget.dk.</p> <p>Deltagerne er blevet bedt om at vurdere ministeriernes interne hierarki og departementschefernes evne til at skabe resultater for deres ministre.</p>	

regeringen og for departementscheferne," forklarer Tim Knudsen. Han tilføjer, at der i en koalitionsregering kan være begrænsninger på statsministerens direkte indflydelse på ministre fra andre partier, men helt overordnet er de fleste ministerier direkte afhængige af Statsministeriet.

"De fleste ministre er stort set igennem hele deres karriere afhængige af statsministeren. På den måde har statsministeren en betydelig magt," konstaterer Tim Knudsen.

Han forklarer, at Statsministeriet - ligesom Finansministeriet - har medarbejdere, som dagligt følger de enkelte ministerområder. Og selv om det samarbejde ifølge professoren er underbelyst i forskningen, så har det en betydning.

"Jeg ved ikke, hvor stor en reel indflydelse det har. Men det er sådanne forhold, der gør, at man mener, at Statsministeriet har stor betydning," siger Tim Knudsen. ■

Altinget: transport

A: KONFERENCE:

Køreplan 2050: Grøn omstilling i kommunerne

Interesserer du dig for kollektiv trafik og grøn omstilling? Så tilmeld dig vores konference, hvor du kan få indblik i kommunale overvejelser ved kollektiv trafik og debattere den grønne omstilling med både eksperter, organisationer, og embedsmænd.

Tid: Onsdag 22. oktober 2014 kl. 9:00-16:00

Sted: Borups Højskole
Frederiksholms Kanal 24
1220 København K.

Pris: 2.995 kr. ekskl. moms for abonnenter
3.995 kr. ekskl. moms for ikke-abbonenter

Tilmelding og yderligere info:
www.Altinget.dk/konference

Top-embedsmand:

Vi skal kunne tåle kritisk

Mediernes kritiske spotlys på embedsmændenes rolle i det seneste år er kommet for et blive. Sådan er vurderingen fra en af regeringens mest centrale topembedsmænd: Sophus Garfiel, departementschef i Økonomi- og Indenrigsministeriet.

"Jeg håber, at det kommer tilbage i normal gænge. Men mest realistisk er nok, at der vil være en større interesse for embedsmændenes rolle fremover. Både i konkrete sager, men også generelt," siger Sophus Garfiel i et af sine få interviews om sit arbejde, tillidskrisen til embedsværket og udfordringerne med den danske embedsmandsmodel.

Den 45-årige økonom tager imod på sit kontor på Slotsholmen 10. Den 21 hektar store ø, der er afgrænset fra resten af København med kanaler, har været et magtcentrum, hvor riget er blevet styret fra siden middelalderen.

Her sidder Sophus Garfiel både fysisk og organisatorisk i regeringens og centraladministrationens centrum: Økonomi- og Indenrigsministeriets bygninger hænger sammen med Erhvervs- og Vækstministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Fødevareministeriet og Justitsministeriet. Faktisk kan man via et virvar af døre i de flere hundrede år gamle

bygninger nå hen til først Finansministeriet, så Christiansborg og Statsministeriet.

Vestagers højre hånd

Organisatorisk er Sophus Garfiel nær toppen i hierarkiet blandt departementschefer. Det er der en stribe årsager til. Han har de seneste år været højre hånd for Margrethe Vestager (R), der indtil for nylig var en af regeringens mest magtfulde ministre. Indenrigsministeriet står for reguleringen af kommuner og regioner – hele velfærdsstaten groft sagt.

Samtidig holder Økonomiministeriet i samarbejde med Finansministeriet hånd i hanke med den økonomiske politik. Det er angiveligt kun statsministerens departementschef, som sekunderer sin minister i flere af de stående regeringsudvalg end Sophus Garfiel. Han har som sin minister plads i regeringens Økonomi-, Koordinations- og Sikkerhedsudvalg.

Sophus Garfiel sidder på sit rummelige kontor med skrivebord og mødebord. Her hænger tre store moderne malerier fra Arken Museum for Moderne Kunst, der lyses op af dagslyset fra kontorets store vinduer.

Bænket ved mødebordet kan Sophus Garfiel se tilbage på en periode på over et år, hvor en hel stribe af hans embedsmandskolleger har været in-

FOKUS

Sophus Garfiel tilhører som departementschef i Økonomi- og Indenrigsministeriet den absolutte top i det danske embedsværk. Han forudser et permanent kritisk fokus på embedsmandens rolle.

volveret i uheldige sager. Kolleger har mistet deres job, er under undersøgelse af kommissioner, har fået advarsler eller andre ridser i karrierelakken.

Beskudt til middagen

Sophus Garfiel har ikke været i ilden på samme måde som flere af sine kolleger. Men han er helt på det rene med, at sagerne har påvirket almindelige danskeres opfattelse af embedsværket negativt. Han har mærket den generelle mistillid både via medierne, men også privat.

"Da bølgerne gik højest, blev jeg ofte til middagselskaber spurgt om, hvad det var for nogle forfærdelige ting, vi embedsmænd gjorde. Jeg måtte sidde og forsvare embedstandens arbejde og måden, vi løser tingene på. Det var nyt for mig," siger Sophus Garfiel.

Han hæfter sig ved, at sagerne er meget forskellige. Han ønsker ikke at kommentere de enkelte sager. Men han erkender, at der er sket alvorlige fejl, der på forskellig vis trækker tråde til embedsmænd og politikere. Han er ikke i tvivl om, at departe-

mentschefer og embedsmænd ofte kunne have lyst til at tage til genmæle, når der er kritik af deres virke i konkrete sager.

"Men vi har i Danmark indrettet os på en måde, hvor det er ministeren, som står forrest. Derfor udtaler vi os ikke løbende," siger Sophus Garfiel, der dog understreger, at embedsmændene stadig har deres ansvar på en række områder. Ansvar – der kan koste dem jobbet.

At han så alligevel stiller op til interview, har han et klart svar på.

"Det er ikke, fordi jeg personligt synes, at det kunne være sjovt. Men jeg mener, at offentligheden har en legitim interesse i at få et indblik i vores arbejde. Vi skal forhindre, at departementscheferne fremstår som en loge, hvis arbejde ikke tåler dagens lys," siger Sophus Garfiel, der understreger, at han nu ikke åbner op for en bølge af interviews.

"Vi skal ikke forsøge at overstråle ministeren eller have vores egen platform i medierne."

» Da bølgerne gik højest, så blev jeg ofte til middagselskaber spurgt om, hvad det var for nogle forfærdelige ting, vi embedsmænd gjorde. Jeg måtte sidde og forsvare embedstandens arbejde og måden, vi løser tingene på. Det var nyt for mig «

*Sophus Garfiel,
Departementschef,
Økonomi- og Indenrigsministeriet*

Med striben af kritiske sager, hvor embedsværket var involveret, dukkede en gammel diskussion op igen.

Skal vi i Danmark i højere grad have et politisk udpeget embedsværk, som næsten alle andre lande har?

Sophus Garfiel er meget klar i denne diskussion om, hvad der skal være læren af den seneste stribe af sager. Sager hvor embedsmænd har handlet forkert eller er mistænkt for det. Han kan ikke se, hvordan politiske, håndplukkede embedsmænd skulle være mindre tilbøjelige til at begå fejl – bevidst eller ubevidst.

"Jeg mangler at få overbevisende svar på, hvordan et politisk udpeget embedsmandssystem skulle have forhindret denne her stribe af meget forskellige fejl."

Frygter du, at politisk udpegede embedsmænd er mere villige til at bryde regler for at redde deres minister, som har sikret dem jobbet?

"Jeg skal ikke dæmonisere andre landes systemer. Der er mange andre

landes embedsværk, der også fungerer. Vi må jo erkende, at det danske system internationalt set er anderledes end de fleste andre landes. Men vi har den klare fordel af, at der er sikret en kontinuitet med den danske model," siger Sophus Garfiel.

Svært at skifte systemet ud

Han mener ikke, at man i sammenligningen med andre lande kan konkludere, at genbrug af embedsmænd ved minister- og regeringsskift går ud over nytænkningen.

"Det er min erfaring, at politikerne er tilfredse med den betjening, de får fra embedsværket. Også selv om det er de samme mennesker, der har arbejdet for deres politiske modstandere før et regeringsskifte," siger Sophus Garfiel.

Han peger på, at Danmark på en stribe områder er et administrativt foregangsland, som andre lande lader sig inspirere af.

Samtidig har han en klar advarsel i forhold til at skifte til et politisk udpeget embedsmandssystem. "Hvis man vil ændre den danske model,

der er udviklet over flere hundrede år, så skal man bare være klar over, at der vil være betydelige overgangsproblemer og omkostninger," siger Sophus Garfiel.

I kølvandet på de mange sager har Statsministeriets departementschef Christian Kettel Thomsen beordret alle ministerier til at sætte en proces i gang, der skal minde de ministerielle embedsmænd om reglerne omkring saglig forvaltning, sandhedsligt og god ministerbetjening.

Nulfejls-fatamorgana

Mens nogle har set grundlæggende problemer efter striben af sager i det danske embedsværk, har man fra andre sider luftet frygt for, at sagsbehandlingen og udviklingen af nye initiativer vil blive bremset af en panikagtig nul-fejls-kultur for at forhindre fremtidige fejl.

"Jeg synes, begrebet nul-fejls-kultur er lidt af et fatamorgana. Der vil altid ske fejl. Men det er vigtigt, at vores medarbejdere ved, hvornår vi arbejder på sager, hvor vi gør vores ypperste for helt at undgå fejl, og så hvornår vi skal være mere parate til at

acceptere fejl," siger Sophus Garfiel. "Når vi leverer svar, som ministeren skal give til Folketinget, så skal vi have nul-fejls-mentaliteten. Det skal pinedød være rigtigt.

Men når vi udarbejder nye politiske tiltag, der skal løse nye eller meget komplicerede problemer, så dur det ikke med et nul-fejls-regime," siger Sophus Garfiel. Han vurderer dog, at hans medarbejdere i forvejen har en god fornemmelse af, hvornår fejl kan accepteres og hvornår ikke.

Sophus Garfiel opfordrer til, at man husker at se på den danske centraladministration som helhed og ikke kun på striben af kritiske sager. Han peger på, at Danmark er et af verdens mindst korrupte lande. Og sammenlignet med mange lande har vi en effektivt offentlig administration, vurderer han.

"Grundlæggende mener jeg, at vi har et velfungerende system, hvor der bliver begået ret få fejl," siger Sophus Garfiel, der ikke ser nogen foreløbig udløbsdato på den danske embedsmandsmodel. ■

Her er sagerne om embedsmændene

SKATTEMINISTERIET

Ministeriets departementschef Peter Loft mistede sit job på grund af statsminister Helle Thorning-Schmidts skattesag.

SOCIALMINISTERIET

Departementschef Jesper Zwisler fik en skriftlig advarsel for sin rolle i Zornig-sagen.

JUSTITSMINISTERIET

Departementschef Anne Kristine Axelsson blev for en periode sendt hjem, mens hun blev undersøgt i den såkaldte Christiania-sag, hvor Folketingets Kulturudvalg fik en lovlig nødløgn fra ministeriet.

STATSMINISTERIET

I samme sag endte statsministerens departementschef Christian Kettel Thomsen helt udsædvanligt med at måtte udsende en pressemeddelelse og blev jagtet af Christiansborg-pressekorpset, da sagen kulminerede.

INTEGRATIONSMINISTERIET

Statsløse-sagen hvor departementschef Claes Nilas ifølge flere mediers dækning måske har haft en markant rolle i Integrationsministeriets ulovlige sagsbehandling af de statsløse asylansøgere. En kommission er ved at undersøge sagen. Statsministeriets rolle bliver også undersøgt her.

UDVIKLINGSMINISTERIET

GGGI-sagen, hvor embedsmænd gav udviklingsministeren forkerte oplysninger, så han misinformerede Folketinget – en sag, der endte med, at Christian Friis Bach (R) gik af.

Sophus Garfiels vej op ad karrierestigen

Sophus Garfiel begyndte på økonomistudiet på Københavns Universitet uden planer om at blive embedsmænd. Flere undervisere på studiet foreslog ham at blive embedsmænd. De gav ham en anbefaling, der sikrede ham et job i Udenrigsministeriet som fuldmægtig i 1994, hvor han samme år dimitterede som cand. polit. fra Københavns Universitet.

Herefter gik det slag i slag med en stilling som fuldmægtig i Økonomiministeriet i 1995. I 1997 blev han ansat i Statsministeriet som fuldmægtig og senere specialkonsulent.

Tre år efter blev han kontorchef i det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium. Her sad han fra 2000 til 2002. Derefter gik vejen videre til Finansministeriet, som de fleste departementschefer har været forbi på deres vej op ad karrierestigen.

Her blev han fra 2002 til 2005, hvor han vendte tilbage til en anden klassisk stilling for departementschefer in spe: Departementsråd i Statsministeriet, hvor han blev chef for indenrigsområdet.

Debutten som departementschef fik han i Undervisningsministeriet i 2010. Men allerede året efter fik han jobbet som departementschef i Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Embedsmænd bør prøve kræfter i det private

Selv om Sophus Garfiel finder den danske centraladministration særdeles velfungerende, så har han klare holdninger til, hvordan uddannelsen og rekrutteringen af topembedsmænd kan blive bedre.

Blandt andet så han gerne, at langt flere embedsmænd i løbet af deres karriere prøvede kræfter uden for centraladministrationen i kommuner og regioner og i private virksomheder.

I dag tegner der sig et billede af, at topembedsmændene vælger statskundskabsstudiet, får job i et ministerium eller en styrelse, bliver kontorchefer og senere afdelingsledere eller styrelsesdirektører. Og på den tur runder de ofte Finansministeriet og måske Statsministeriet inden jobbet som departementschef er i sigte.

Finansministeriets nu tidligere departementschef David Helleman var en af de markante undtagelser med tre år i DR og en kort afstikker til McKinsey. Og nu er han direktør i Nordea. Garfiel håber, at Helleman kan være med til at åbne erhvervslivets øjne for embedsmændenes evner og omvendt.

"Både erhvervslivet og det offentlige vil have gavn af større udveksling af medarbejdere. Det er derfor godt med nogle gode eksempler, som kan vise vejen," siger Garfiel, der også ser andre problemer ved, at centraladministrationen er en lukket karrieresilo, især når man nærmer sig de øverste ledelsesstillinger.

På grund af arbejdspresset og de tendenser, man også kender i erhvervslivet, ser man, at departementscheferne generelt sidder færre år i samme stilling.

Toppen er stopklods

Samtidig er departementscheferne generelt yngre end tidligere. Det betyder, at der fremover vil være stadig flere departementschefer, som er langt fra pensionsalderen, men som vil eller skal videre.

"Det er en udfordring for det danske system. Hvor går man hen, når man stopper som departementschef?"

SÅ MEGET TJENER DE

DEPARTEMENTSCHEF	PLACERING	MINISTERIUM	ÅRSLØN EKSKL. PENSION
Christian Kettel Thomsen	1	Statsministeriet	2.043.748
Martin Præstegaard	2	Finansministeriet	Endnu ikke offentlig
Michael Dithmer	3	Erhvervs- og Vækstministeriet	1.820.246
Anne Kristine Axelsson	4	Justitsministeriet	1.768.034
Sophus Garfiel	5	Økonomi- og Indenrigsministeriet	1.733.897
Ulrik Vestergaard Knudsen	6	Udenrigsministeriet	1.651.114
Jens Brøchner	7	Skatteministeriet	1.642.556
Thomas Egebo	8	Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	1.620.874
Per Okkels	9	Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse	1.617.909
Jesper Zwisler	10	Social- og Integrationsministeriet	1.593.074
Jesper Fisker	11	Ministeriet for Børn og Undervisning	1.541.402
Jacob Heinsen	12	Transportministeriet	1.506.615
Lars Johan Findsen	13	Forsvarsministeriet	1.505.801
Claes Nilas	14	Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter	1.488.815
Uffe Toudal Pedersen	15	Uddannelses- og forskningsministeriet	1.480.983
Ib Byrge Sørensen	16	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	1.465.217
Henrik Studsgaard	17	Miljøministeriet	1.453.418
Peter Stensgaard Mørch	18	Beskæftigelsesministeriet	1.447.400
Marie Hansen	19	Kulturministeriet	1.413.433

Kilde: Moderniseringsstyrelsen

Der er faktisk ikke et hav af interessante job parat, der er på niveau med stillingen som departementschef," konstaterer Garfiel.

Han afviser ikke at tage springet til det private erhvervslev, men som før beskrevet, ser han endnu ikke den store efterspørgsel hos erhvervslivet efter departementschefer.

I forhold til sin egen udløbstid som departementschef kan Sophus Garfiel kun sige, at han ikke har fantasi til at forestille sig, at han skal holde ti-års-jubilæum i Økonomi- og Indenrigsministeriet.

"Jeg tror, jeg vil miste gejsten inden da. Og jobbet er så krævende, at jeg tror, man møder en naturlig grænse for, hvor længe man rent fysisk kan holde til det. Om jeg er i ministeriet, eller jeg er hjemme, så bruger jeg næsten alle døgnets vågne timer på at forholde mig til de løbende opgaver," siger Garfiel. ■

» Hvor går man hen, når man stopper som departementschef? Der er faktisk ikke et hav af interessante job parat, der er på niveau med stillingen som departementschef. «

Sophus Garfiel,
Departementschef,
Økonomi- og Indenrigsministeriet

Nye trut i karriere- klarinetten

Hvem skulle have troet, at det ville blive ikke bare moderne, men et karrierekrav at have taget et chefhop ud i virkelighedens verden og få ledelsesjord under neglene, hvis du vil helt til tops på Slotsholmen?

Med ansættelsen af Martin Præstegaard som ny departementschef i Finansministeriet fortsætter de seneste års rekrutterings-trend med topchefer, som har leveret resultater og selv stået i spidsen for forandringer – vel at mærke uden for ministerierne.

"Driftserfaring" – en tidligere underkendt disciplin i departementschefgruppen – er gået hen og blevet det nye sort. At du så måske ikke er landets bedste nationaløkonom tæller mindre. Sådan har karriere-kapløbet ikke altid været.

Tidligere var den sikreste vej mod toppen tro tjeneste i ministeriernes eget økosystem. I adstadigt tempo bevægede embedsmanden sig opad i hierarkiet, mens han kunne håbe – eller udvirke – at eventuelle konkurrenter fandt nye græsgange uden for Slotsholmen. Hver gang én faldt fra, var der én mindre at konkurrere med, indtil den udholdende kunne rykke op i departementschefkontoret.

Sådan én er Præstegaard ikke. Han er efter den gamle karriereskoles målestok en opkomling i trediverne, der ikke engang har været forbi en afdelingschef-stilling i staten. Han er et fuldblods eksempel på den ny sko-

le og har udnyttet tidens frem-og-tilbage-trick til at indtage Slotsholmens næstfineste topchefkontor for næsen af andre håbefulde.

Ikke nok at kunne processe

I fire år har han som direktør for økonomi, teknologi og medieproduktion i Danmarks Radio implementeret og videreudviklet en række af de tiltag, som David Helleman – Præstegaards forgænger i både DR og Finansministeriet – satte i søen.

En erfaring, som har tilført ham driftsindsigt og dokumenterede forandringsresultater.

Udnævnelsen er et tydeligt signal helt oppefra til dem, der måtte have en topembedsmand i karrieremaven: Praktisk erfaring uden for centraladministrationen har ikke længere lavmen højstatus. Det er ikke længere nok at være dygtig embedsmand med ekspertise i ministerielle processer, hvilket også ansættelserne af de nyere departementschefer, Jesper Fisker og Per Okkels fra det kommunale og regionale system, er eksempler på.

Hvis ikke nye reformer inden for eksempel undervisning skal blive rene slag i luften, kræver det fokus på at få omlægningerne til at virke, "delivery", som det kaldes efter britisk forbillede. Tidligere store reformer som efterløn, dagpenge, førtidspension og skattereform har fokuseret på arbejdsudbud og økonomiske incitamenter, som i sig selv får folk til at ændre adfærd.

Så nemt er det ikke med eksempelvis undervisningsområdet, hvor der kræves en anden motivation for at få reformerne til at virke. Her kommer driftserfaring fra virkelighedsskockedet uden for Slotsholmen ind – det med at få omlægningerne til at virke i praksis.

Præstegaards opgaver

Finansministeriets opgave med at modernisere den offentlige sektor er

Dokumenterede resultater fra det virkelige liv er nyeste krav for at nå helt til tops på Slotsholmen. Finansministeriets nye departementschef, den musikspillende Martin Præstegaard, skal sikre, at reformer ikke ender som skrivebordsnotater.

grundlæggende veldefineret – uanset om den nuværende regering fortsætter, eller de blå kommer til. Præstegaard skal med fast hånd sikre, at retningen holdes.

Første step for den nye departementschef bliver de igangværende finanslovsforhandlinger, hvor han er kastet ind i processen. Rutinerede afdelingschefer og kontorchefer vil kunne sikre et fornuftigt forløb – og læg dertil en erfaren minister.

Næste års offentlige overenskomstforløb forventes i lyset af et kommende valg at blive stille og roligt. Arbejdsgiverne på Slotsholmen har ikke politisk rygdækning til at kaste sig ud i det vilde, hvor store vælgergrupper udfordres, så overenskomsterne lander formentlig med en vedligeholdelsesdagsorden.

Til gengæld skal Præstegaard gøre klar til næste omgang om et par år, hvor ministeriet – afhængigt af det politiske flertals mod – sikkert har nye offentlige personalegrupper i kikkerten, man kan gøre sig uvenner med efter armvridningen med lærerværelserne. Tjenestemændene gør i den sammenhæng måske klogt i at forberede gode argumenter for at opretholde deres nuværende ansættelsesvilkår. Men opgøret kan også handle om at effektivisere yderligere, at fjerne siloer og sikre bedre ledelse.

Skyd først – spørg bagefter

Præstegaard er en David Hellemann i

version 2.0. Uddannelses- og karrierebaggrunden er den samme, men personligheden og tilgangen til jobbet en smule anderledes. Hellemann var den hårde finanshund, der som de facto generaldirektør fik centraliseret et ustruktureret DR oven på en byggeskandale og siden fik ansvaret for statens finanser – i en tid med finanskrise, permanente overskridelser i kommunerne og EU-henstillinger om at stramme op.

"Skyd først – spørg bagefter", kunne man formulere Hellemanns strategi, hvor Præstegaard har en lidt rundere tilgang. Han spørger, før der fyres løs. Ikke nødvendigvis tosset i en "moderniserings-fase to", hvor det reelle implementeringsarbejde skal i gang oven på Hellemanns bulldozeraktiviteter.

For begges vedkommende bliver opgørene med velerhvervede rettigheder taget i taktisk rækkefølge – et ad gangen. Hellemann var ekspert i firkanter, men effektiv kommunikation – med fjernelsen af møde-croissanter som det mest spektakulære i hans DR-tid. Samme hårdtslående tilgang førte han med sig retur til Finansministeriet.

Nye instrumenter

Den nye – klarinettspillende – departementschef har en mere musisk tilgang til opgaveløsningen, og hvis Præstegaard viderefører sin stil fra DR, bliver den også i Finansministeriet mere kommunikerende. Alligevel er og bliver han et barn af en foran-

dringskultur, som både fagministerier, brancher og almindelige danskere også fremover vil støde sig på, fordi budgetbisserne – opfattes det – agerer usentimentalt uden at sætte sig ordentlig ind i forholdene.

Det vakte forundring i DR, da Præstegaard ifølge Berlingske fortalte, at Finansministeriet var det eneste sted uden for landets fodboldbaner, hvor man kan se voksne mænd i løb. Den udtalelse bekræftede ilende DR-medarbejdere i, at top-ledelsen agerer to-nedøvt fra et fjernt direktionskontor. Heri har de formentlig ikke helt uret. Men det er hele fidusen i budgetdrengenes mindset: Hvis du ved for meget, kan du ikke lave om! ■

Rådgiver- og forfatterparret Susanne Hegelund og Peter Mose er partnere i HEGELUND & MOSE. De er forfattere til bøgerne "Håndbog for Statsministre", "Javel, hr. minister" og "Lobbyistens Lommebog". Hegelund og Mose skriver hver mandag klumme i Altinget om politikere, embedsmænd og lobbyister.

Tåget fortælling om konkurrencestatens ophæv

Laad det være sagt med det samme. Ove Kaj Pedersens nye bog *Markedsstaten* henvender sig i højere grad til læsere med akademiske aspirationer end den politisk professionelle.

Bogen er vel at mærke både tankevækkende, i ordets egentlige forstand, og en kilde til kritisk refleksion over den politiske historiefortælling, som ligger til grund for og i vid udstrækning betinger den politiske debat i dagens Danmark.

Men selv for læsere med en solid samfundsteoretisk indsigt vil dens pointer kunne opleves som svært tilgængelige og indimellem decideret uforståelige.

Det er naturligvis ikke et afgørende kvalitetskriterium for et akademisk værk, at det skal være let at forstå for en bred læserskare. I udgangspunktet kan og bør det kun vurderes ud fra den akademiske sammenhæng, det skrives ind i.

Alligevel er det ærgerligt, at opfølgningen til en bog, der som *Konkurrencestaten* har fået stor betydning i den politiske debat, ikke mere klart får skåret sine argumenter og konklusioner ud i pap, så også den mere forudsætningsløse læser kan være med.

Den glemte frihed

Kritikken skal ikke umiddelbart lægges forfatteren til last. Ove Kaj Pedersen kaster med bogen et originalt blik på den danske (velfærds)stats fremvækst og forsøger i samme ombæring at gribe om og begribe forudsætningerne for, at vi i dag kan tale om en særlig dansk statsform. En statsform, der både er et resultat af og samtidig skaber en særlig måde at anskue verden på.

Det er den lange historiske fortælling, hvor overgangen fra middelalderens feudale samfund til enevældets absolutisme og videre til etableringen af den moderne demokratiske stat sættes i relation til aktuelle politiske diskus-

» At læse og forstå *Markedsstaten* er som sagt ikke nogen let sag. Støtte fra et solidt samfundsvidenskabeligt opslagsværk kan være nødvendig, men ikke altid tilstrækkelig hjælp. «

sioner om dagpenge, sammenbrudte trepartsforhandlinger og afvejningen af ret over for pligt i beskæftigelsespolitikken.

Centralt står afdækningen af 'arbejdetsfriheden' forstået som friheden til selvforsørgelse. Ove Kaj Pedersen kalder det for den glemte frihed og argumenterer for, at retten til at forsørge sig selv ved at sælge sin arbejdskraft på et marked er en grundlæggende byggesten i den moderne stat - markedsstaten.

Markedsstaten grundlægges

Markedsstaten er den liberale stat, hvor individets frihed er i fokus og indgår i en treenighed med marked (økonomien) og stat (politik). Den særligt danske version er kendetegnet ved, at individets frihed både udbredes gennem og underordnes kollektive aftaler.

Mere konkret er det med Septemberforliget i 1899, at arbejdetsfriheden gøres almindeligt gældende og udbredes, i takt med at overenskomster anerkendes af arbejdsgivere og arbejdstagere. Da forliget ti år senere og efter megen debat godkendes af Rigsdagen, er den danske model og

Markedsstaten

Opfølgning til bogen *Konkurrencestaten*.
Bog nummer to i en trilogi om den danske stat.
Markedsstaten udkom maj 2014 på Hans Reitzels Forlag.
Bogens omfang: 423 sider.

Med bogen Markedsstaten træder Ove Kaj Pedersen bag om sin omdiskuterede beskrivelse af konkurrencestaten. Ambitionerne og abstraktionsniveauet er højt, og resultatet er mest for universitetsverdenen.

dermed rammerne for det danske arbejdsmarked på plads.

Septemberforliget cementerer på den måde friheden til at forsørge sig selv, men underordner samtidig arbejdsfriheden de kollektive aftaler. At friheden til selvforsørgelse på den måde betinges af fællesskabets interesser gentages et halvt århundrede senere med grundloven fra 1953.

Pligt før ret

Arbejdsfrihedens historie trækker tråde tilbage til tiden før, under og umiddelbart efter det danske enevælde, hvor det langsomt etableres som ideal. I den efterfølgende historieskrivning og gennem retslige debatter identificeres arbejdsfriheden som en rød tråd i udvikling fra oplysningstiden til det 20. århundrede.

På samme måde trækker Ove Kaj Pedersen afvejningen mellem ret og pligt for dem, der ikke kan forsørge sig selv, flere hundrede år tilbage i tiden. Som en del af den lange fortælling peger han på, at retten til at modtage offentlig forsørgelse historisk har været bundet op på pligten til at underlægge sig betingelser fastlagt i loven.

Med sin konklusion understøtter Ove Kaj Pedersen direkte beskæftigelsesminister Mette Frederikssens (S) fortolkning af forholdet mellem ret og pligt i nutidens beskæftigelsespolitik. Regeringen synes på den måde at have historien med sig, når den betoner pligten til at arbejde og forsørge sig selv, hvis man kan, og at retten til selvforsørgelse går hånd i hånd med krav til den enkelte fastsat af det politiske flertal.

Historiens tåge

At læse og forstå *Markedsstaten* er som sagt ikke nogen let sag. Støtte fra et solidt samfundsvidenskabeligt opslagsværk kan være nødvendig, men ikke altid tilstrækkelig hjælp. At forstå begreber som 'episteme' og den 'arkæologiske' metode kræver mere end et overfladisk kendskab til den afdøde franske filosof og professor i 'tankesy-

stemernes historie', Michel Foucaults værker og teorier. En del af forklaringen på den til tider dunkle fremstilling skal formentlig findes i, at Ove Kaj Pedersen forsøger at trække nogle helt nye indsigter og erkendelser ud af historiens tåge.

Med det særlige arkæologiske blik kan han se sammenhænge, der ikke før er beskrevet. Men der synes at være et stort spring fra selv at forstå til at kunne gøre andre begribeligt, hvad det er, han ser.

Grundlæggende virker det til, at forlaget har ladet professorens egen fremstilling stå lidt for uantastet. En strammere redigering med en mere klar struktur og mere pædagogisk fremstilling af de væsentligste begreber, kunne have hjulpet. ■

BLÅ BOG

Ove Kaj Pedersen

• Født: 1948

STILLINGER

- Professor i komparativ politisk økonomi, Center for Business and Politics, CBS, 2004-
- Centerleder International Center for Business and Politics, CBS, 2004-2008
- Professor i komparativ politik, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet, 1997-2007
- Professor i offentlig administration, Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet, 1996-2007

UDDANNELSE

- Cand.scient.pol 1978, Københavns og Aarhus Universitet (Statskundskab)
- Journalist 1970, Danmarks Journalisthøjskole, journalistik.

Topdiplomat mod hos danske politikere

BLÅ BOG

Poul Skytte Christoffersen

Født: 1946 i Haastrup på Fyn.

Uddannelse: Cand.polit. fra Københavns Universitet og Europakollegiet i Brugge.

Karriere: Ansat i Udenrigsministeriet i 1973 og dertil ekstern lektor ved Københavns Universitet. Udsendt til den danske EU-repræsentation i Bruxelles i 1977. Fra 1980 til 1994 kabinetschef for generalsekretær for EU's Ministerråd, Niels Erbsøll. Efter en sviptur til Danmark tilbage til Bruxelles som EU-ambassadør i otte år. Fra 2003 til 2006 ambassadør i Rom. Derefter fire år som kabinetschef for landbrugskommissær Mariann Fischer Boel. Herfra et kortere comeback som EU-ambassadør, før han i 2010 blev udlånt til EU's Fælles Udenrigstjeneste som højre hånd for dens første chef Catherine Ashton. Siden 2011 Danmarks ambassadør i Belgien, hvorfra han går på pension d. 1. august.

Civilstatus: Gift og har tre børn.

Bruelles: Den dag, Danmark stemte nej til Maastricht-traktaten, var den danske topdiplomat Poul Skytte Christoffersen til møde hos den britiske premierminister John Major.

Dengang i 1992 var Skytte kabinetschef hos daværende generalsekretær i EU's Ministerråd, Niels Erbsøll, og de to danskere forsikrede Major om, at deres landsmænd nok skulle stemme ja, når det kom til stykket. Men der tog de fejl.

"Det var et kæmpe chok," forklarer Skytte, der nu går på pension efter over 40 år i EU's og det danske Udenrigsministeriums vold.

Forbehold med udløbsdato

Karrieren gav ham 14 år i hjertet af EU's embedsværk: Rådssekretariatet. Men han har også været rundt om jobbet som kabinetschef for EU-kommissær Mariann Fischer Boel, han har været højre hånd for EU's udenrigschef Catherine Ashton og været Danmarks EU-ambassadør i Bruxelles fra 1995 til 2003. En periode, hvor han spillede en nøglerolle i forhandlingerne om EU's udvidelse med ti nye lande under dansk EU-formandskab.

Det mest overraskende for Skytte er dog, at de danske EU-forbehold, der kom ud af det danske nej, stadig eksisterer i dag.

"Da vi lavede Edinburgh-aftalen, var der ingen af os, der havde drømt om, at den skulle vare i mere end 20 år," siger Skytte.

Kun halvt med

Sådan gik det som bekendt ikke. Forbeholdene på retsområdet, forsvarsområdet og den fælles mønt lever i bedste velgående.

Og hvis der er noget, som plager den 68-årige topdiplomat, der fra 1. august har trukket stikket efter karrierens sidste stop som Danmarks ambassadør i Belgien, så er det danskernes modvilje mod at være en helhertet del af samarbejdet.

"Vi er meget nærsynede i den måde, vi ser EU-spørgsmålene på. Og vi har stadig den frygt for at engagere os selv for langt," siger Skytte og peger på det ironiske i, at Danmark de sidste 10-15 år har engageret sig militært flere steder i verden, men ikke kan være med, så snart det er EU, der leder en mission til et af verdens brændpunkter.

efterlyser

Danmark må komme sig over sin frygt for at engagere sig i EU, inden den sender os ud på et permanent sidespor i det europæiske samarbejde, lyder det fra en af Danmarks mest erfarne EU-diplomater, der nu går på pension.

Spiller på to heste

For danske EU-diplomater har det i de sidste 20 år været en bunden opgave at manøvrere omkring forbeholdene på en måde, så de blev respekteret, men så deres praktiske betydning blev minimeret, og Danmark kunne være med i så meget af samarbejdet som muligt. Men det er ikke en optimal løsning, mener den afgående diplomat.

“Jeg synes, at der er lidt uærligt i den måde at agere på. Enten tager vi vores forbehold alvorligt, og så skal man ikke finde på alle mulige måder, hvorpå man kan komme omkring det.

Eller også ser vi, at forbeholdene har en række konsekvenser, som er til skade for Danmark, og så bør vi tage konsekvensen og få holdt den folkeafstemning,” siger Poul Skytte Christoffersen, der ikke mener, at det negative klima omkring EU-samarbejdet, som var særligt fremherskende i debatten op til valget til Europa-Parlamentet i maj, bør afskrække de sidende politikere.

“Man skal selvfølgelig aldrig undervurdere vanskeligheden i en folkeafstemning. Alligevel - 20 år - det er lang tid. Og vi ser jo, at når for ek-

sempel patentdomstolen sættes til afstemning og forklares grundigt, så er det faktisk muligt at få en positiv afgørelse,” siger Skytte, der efterlyser mere mod fra politikerne til at tage debatten om Danmarks forhold til det europæiske fællesskab.

Urealistisk med flere forbehold

Derfor er han også bekymret for den form, som diskussionen om EU-samarbejde fik i Danmark frem mod valget til Europa-Parlamentet i maj.

Her kappedes mange partier om at være dem, der kunne lægge den hårdeste linje - særligt i spørgsmålet om andre EU-borgeres rettigheder, når de arbejder i Danmark. Der blev diskuteret muligheder for at indføre såkaldte velfærdsforbehold, skære i offentlige ydelser til vandrende arbejdstagere, og til slut løb Dansk Folkeparti af med valgsejren med mere end hver fjerde afgivne stemme.

For den afgående topdiplomat er det dog vigtigt, at der gøres op med en forestilling om, at Danmark kan få det, han beskriver som “en tagselv-ordning på det indre marked”. En idé, som han beskriver som totalt urealistisk i et retligt bindende samarbejde. →

“For eksempel kan vi ikke deltage i EU’s aktioner omkring pirateri, på trods af at 10-15 procent af den tonnage, der sejler igennem de pirathærgede områder, er dansk tonnage. Det er et paradoks, jeg ikke kan forklare,” siger han.

Han peger også på retsforbeholdet, som lige nu er særligt i fokus, fordi det betyder, at Danmark inden for ganske kort tid bliver nødt til at trække sig fra det europæiske politisamarbejde, Europol.

» Enten er det opinionsundersøgelserne, der går helt galt i byen, eller også er der en mangel på at få kanaliseret den grundlæggende indstilling hos danskerne ind i det europapolitiske projekt. «

*Poul Skytte Christoffersen
Afgående ambassadør i Belgien*

→

"Selvfølgelig bliver jeg deprimeret, når jeg følger den debat, der var op til parlamentsvalget sidste gang. Når politikere stiller spørgsmålstegn ved helt fundamentale principper i EU-samarbejdet. Når de siger, at hvis man ikke kan lide en EU-regel, så skal Folketinget kunne lave den om. Det er jo et angreb på enhver form for bindende internationalt samarbejde, fra FN og opefter."

"Derfor tror jeg også, at det er virkelig vigtigt, at debatten ikke bare slutter, hvor den sluttede i parlamentsvalgskampagnen, men at den fortsætter. Mit problem er ikke Dansk Folkepartis succes. Mit problem er, i hvor høj grad Dansk Folkeparti fik trukket andre partier med på deres vogn," siger Poul Skytte Christoffersen.

Danskernes EU-skepsis

Samtidig peger han på, at danskerne - uagtet den politiske debat - stadig placerer sig som nogle af de mest positive over for EU-samarbejdet i internationale målinger.

"Så enten er det opinionsundersøgelserne, der går helt galt i byen, eller også er der en mangel på at få kanaliseret den grundlæggende indstilling hos danskerne ind i det europapoliti-

ske projekt," siger Poul Skytte Christoffersen, som tilføjer, at EU har udviklet sig i den retning Danmark håbede på.

"Vi har fået skabt et indre marked, som ikke er et Fort Europa med protektionisme udadtil. Vi har fået udviklet de politikker, vi gerne ville - på miljø, energi, udviklingspolitik og mere forskning og udvikling.

Og der, hvor vi ikke gerne så EU blande sig, nemlig i arbejdsmarkedsforhold og i sociale forhold, er den egentlige harmonisering på EU-plan jo ekstremt begrænset. Vi har opnået et EU, der er i vores billede," siger Poul Skytte Christoffersen.

Han påpeger, at mange af de mest akutte problematikker, som Danmark står over for, fra klimaforandringer over energiforsyning til løsning af konflikter som Gaza og Ukraine, er problemer, som bedst løses i fællesskab med de andre EU-lande.

"Derfor opgiver jeg heller ikke min tro på, at danskerne også vil kunne se behovet for, at EU laver de ting, som jeg har skitseret," understreger den nu pensionerede danske topdiplomat. ■

Nyt politisk hotel i Allinge: Grønbechs Hotel - åbner til Folkemødet 2015

I samarbejde med Altinget genåbner det legendariske byhotel Grønbechs Hotel som 'politisk oplevelsesland' på Folkemødet 2015. Og din organisation har nu mulighed for at være med.

Det traditionsrige Grønbechs Hotel fra 1901 ligger lige midt i havnebyen Allinge, blot et stenkast fra Østersøen. Her er den bornholmske turisme opstået. Den dag i dag placerer danskerne Allinge-Sandvig blandt de fire bedste feriedestinationer i Danmark i kategorien kystturisme, viser en ny stor undersøgelse fra Videncenter for Kystturisme.

Grønbechs Hotel er et klassisk byhotel lige midt i Allinge, der for øjeblikket gennemgår en omfattende modernisering, med sans for detaljen og respekt for historien. På den ene side med udsigt til havnen, på den anden side ligger den skrånende gårdhave, hvor morgenkaffen kan nydes i Bornholms udsøgte solskinsstunder.

FAKTA - det kan du leje på Folkemødet 2015

- » Hotel med 20 dobbeltværelser - alle med eget bad og toilet
- » Haveteatret - gårdhave med plads til 200 tilhørere, heraf 100 siddende - **FÅ LEDIGE PLADSER**
- » Samtaleværelset - konferencerum med plads til 35 gæster
- » Restaurant (Spisestuen) med plads til 50 spisende gæster - **FÅ LEDIGE PLADSER**
- » Bar (Øltinget) med plads til 25 gæster

Kontakt Grønbechs Hotel på tlf. 35 35 10 10 eller hotel@altinget.dk for at høre mere om priser og ledige pladser til din organisations tiltag.

Altinget: konference

Efterår 2014

Altinget: uddannelse

Mandag 29. september

Hvordan skal taxameterordningen for ungdomsuddannelser skrues sammen?

Altinget: transport

Onsdag 22. oktober

Hvordan kan den grønne omstilling af den kollektive trafik realiseres?

Altinget: fødevarer

Mandag 10. november

Er vores fødevarsikkerhed god nok?

Altinget: embedsværk

Onsdag 26. november

Hvordan kan embedsmænd og lobbyister spille sammen?

Læs mere og tilmeld dig på Altinget.dk/konference